

САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу
САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
Књига резимеа са Х научног скупа младих филолога Србије, одржаног
31. марта 2018. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу

Издавач

Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу

Уређивачки одбор

Проф. др Милош Ковачевић,
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Проф. др Драган Бошковић,
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Проф. др Владимир Поломац,
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Проф. др Никола Бубања,
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Доц. др Јелена Петковић,
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Доц. др Биљана Влашковић Илић,
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Проф. др Анђелка Пејовић,
Филолошки факултет, Београд

Проф. др Ала Татаренко,
Филолошки факултет Универзитета „Иван Франко”, Лавов, Украјина

Проф. др Миланка Бабић,
Филозофски факултет, Универзитет у Источној Сарајеву, Босна и Херцеговина

Проф. др Михај Радан,
Факултет за историју, филологију и теологију, Темишвар, Румунија

Проф. др Димка Савова,
Факултет за словенску филологију, Софија, Бугарска

Проф. др Душан Маринковић,
Филозофски факултет Свеучилишта у Загребу, Хрватска

Проф. др Персида Лазаревић ди Ђакомо,
Универзитет „Г. д Анунцио”, Пескара, Италија

Доц. др Мирјана Секулић,
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Књига резимеа са X научног скупа младих филолога Србије,
одржаног 31. марта 2018. године
на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу

САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Крагујевац, 2018.

САДРЖАЈ

Милица С. Божић Синчук

СИСТЕМ АКЦЕНТУАЦИЈЕ У ГОВОРУ ЛАПОВА
(КОД КРАГУЈЕВЦА) / 10

Душан Р. Стефановић

МУШКИ И ЖЕНСКИ ЛИЧНИ НАДИМЦИ
У СЕЛУ КАТУНУ КРАЈ АЛЕКСИНЦА / 11

Милош М. Макевић

О ДИЈАЛЕКТИЗМУ *ДОМАЗЕТ* / 12

Анђела Д. Васиљевић

О МЕТАФОРИ У ГЕОГРАФСКОЈ ТЕРМИНОЛОГИЈИ / 13

Сандра Г. Савић

ИМЕНИЦЕ СУБЈЕКТИВНЕ ОЦЕНЕ У РОМАНУ *КОРЕНИ* / 14

Александра С. Јовановић

СЕМАНТИЧКА МРЕЖА ГЛАГОЛА *ОСТАТИ* (ИЗ
КОГНИТИВНОЛИНГВИСТИЧКЕ ПЕРСПЕКТИВЕ) / 15

Бојана Д. Тодић

ЛИНГВОКУЛТУРОЛОШКА АНАЛИЗА ГЛАГОЛСКИХ
ЕТАЛОНА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ / 16

Весна Д. Мићић

ЛИЦЕ КАО ЛОКАЛИЗАТОР ЕМОЦИЈА У РУСКОМ
И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ / 17

Наташа Н. Козомора

АСОЦИЈАТИВНО ПОЉЕ КОНЦЕПТА *РУКА* У РУСКОМ ЈЕЗИКУ / 18

Елица Д. Милванова

ЛИНГВОКУЛТУРОЛОШКИ ПОТЕНЦИЈАЛ МИТОНИМА
ЗМЕЈ, *ЗМАЈ ГОРИНИЋ*, *ЗМАЈ* (НА МАТЕРИЈАЛУ РУСКОГ,
БУГАРСКОГ И СРПСКОГ ЈЕЗИКА) / 19

Сања З. Коларевих

ПРЕФИКСИ СА ЗНАЧЕЊЕМ ДИРЕКТНЕ
ПРОСТОРНЕ ЛОКАЛИЗАЦИЈЕ У РУСКОМ ЈЕЗИКУ / 20

Стефан Ж. Милосављевић

СЕМАНТИКА И ПРАГМАТИКА ЕВАЛУАТИВНОГ
РЕФЛЕКСИВНОГ ДАТИВА У ГОВОРУ ЈАБЛАНИЧКОГ
КРАЈА (У СВЕТЛУ СРОДНИХ ФЕНОМЕНА
У РАЗЛИЧИТИМ ЈЕЗИЦИМА) / 21

Данијела М. Милчић Ђошић

АДВЕРБИЈАЛНА ДЕТЕРМИНАЦИЈА У ДЕЛУ
НАШ НАРОДНИ ЖИВОТ ТИХОМИРА ЂОРЂЕВИЋА / 22

Милица Ж. Шкорић

СИНТАКСИЧКЕ ОДЛИКЕ У ЕПИСТОЛАРНОМ СТИЛУ
ВУКА СТЕФАНОВИЋА КАРАЏИЋА / 23

Марина Ј. Шафер

О ЈЕДНОМ ТИПУ УСЛОВНИХ РЕЧЕНИЦА С ВЕЗНИКОМ
ДА У СРПСКИМ НАРОДНИМ ПОСЛОВИЦАМА ВУКА
СТЕФАНОВИЋА КАРАЏИЋА / 24

Јулијана С. Стевановић

ДОСАДАШЊА ПРОУЧАВАЊА НЕПРЕДИКАТСКИХ
РЕЧЕНИЦА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ / 25

Ненад С. Крчић

НЕГАЦИЈА И АДВЕРЗАТИВНИ ОДНОСИ КАО СТИЛСКЕ
ДОМИНАНТЕ ПУБЛИЦИСТИЧКЕ КРИТИКЕ / 26

Александра Д. Савић

УПОТРЕБА И ЗНАЧЕЊЕ ПРЕДЛОГА *ИЗ* УЗ КОНКРЕТНЕ
ЛОКАЛИЗАТОРЕ У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ / 27

Тијана Д. Марковић

ПРИРОДНОСТ ЈЕЗИКА У „ДОБРОМ” ФИЛМСКОМ
ДИЈАЛОГУ: АНАЛИЗА ФОНЕТСКИ НЕРЕАЛИЗОВАНОГ
СУБЈЕКТА И ИСТОРИЈСКОГ ПРЕЗЕНТА У КОРПУСУ
ФИЛМСКИХ ДИЈАЛОГА / 28

Ивана Р. Јовановић

НЕКА ЗАПАЖАЊА О САТИРИ КАО НОВИНСКОЈ ФОРМИ / 29

Весна Д. Филиповић

ДЕВЕРБАТИВНЕ ИМЕНИЦЕ СА ЗНАЧЕЊЕМ СИМУЛТАНОСТИ У
КЊИЖЕВНОУМЕТНИЧКОМ И ЖУРНАЛИСТИЧКОМ СТИЛУ / 30

Ана М. Крстић

ПОЈМОВНЕ МЕТАФОРЕ У СПОРТСКОЈ ШТАМПИ / 31

Никола С. Лучић

РАТНА МЕТАФОРА У СРПСКОМ ПОЛИТИЧКОМ ДИСКУРСУ / 32

Сања Б. Гемаљевић

СИНТАКСИЧКО-СЕМАНТИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ
КОНГРУЕНЦИЈЕ БРОЈЕВА / 33

Јацек М. Кудера

АКУСТИЧКА АНАЛИЗА СЕГМЕНТА ШВА У КАШУПСКОМ / 34

Катарина Б. Субановић

ЛИНГВИСТИЧКО ПОНАШАЊЕ ЖЕНА
У ОДНОСУ НА ПСОВАЊЕ / 35

Алекسانдро С. Клиничарски

УПОТРЕБА СЛИВЕНИЦА У ФЕЈСБУК КОМЕНТАРИМА ОД
СТРАНЕ СТУДЕНАТА СРПСКИХ УНИВЕРЗИТЕТА / 36

Ана Љ. Вучићевић

ИНТЕРНЕТ КОМУНИКАЦИЈА ИЗ ПЕРСПЕКТИВЕ
ТЕОРИЈЕ РЕЛЕВАНЦИЈЕ / 37

Сања С. Маркељић

Катарина Д. Јеремић

КОНВЕРЗАЦИОНА АНАЛИЗА: НЕЛИНЕАРНА
СТРУКТУРА РАЗГОВОРНОГ ЈЕЗИКА НА ПРИМЕРУ
СА АПЛИКАЦИЈЕ ВАЈБЕР / 38

Марија С. Раковић

САДРЖАЈ И СТРУКТУРА УЏБЕНИКА СРПСКОГ КАО СТРАНОГ
ЈЕЗИКА ЗА А НИВО / 39

Наташа А. Спасић

ПРИМЕНА И ОПРАВДАНОСТ МОДЕЛА
„ОБРНУТЕ УЧИОНИЦЕ” / 40

Јована С. Стевановић

ИМЕНИЦЕ NOMINA LOCИ У НАСТАВИ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА (ЛИНГВОМЕТОДИЧКИ АСПЕКТ) / 41

Јелена И. Штефан

АСПЕКТИ СЕМАНТИЧКОГ ПРИМОВАЊА: АСОЦИЈАТИВНА
ПОВЕЗАНОСТ И СЕМАНТИЧКО ПРЕКЛАПАЊЕ НАСПРАМ
ЕМОЦИЈА И ТРЕНУТНОГ РАСПОЛОЖЕЊА / 42

Јована С. Стојановић

ВАЛЕНТНОСТ ПРЕФИКСАЛНИХ ТВОРЕНИЦА СА
КОМПОНЕНТОМ AUS- У НЕМАЧКОМ ЈЕЗИКУ И ЊИХОВИ
ЕКВИВАЛЕНТИ У СРПСКОМ / 43

Јелена М. Јосијевић

КОМПАРАЦИЈА ПРИДЕВА СА ЗНАЧЕЊЕМ БОЈА У
САВРЕМЕНОМ ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ: АНАЛИТИЗАМ И
ФРЕКВЕНТНОСТ УПОТРЕБЕ / 44

Горана Д. Радаковић

ЕПИСТЕМИЧКЕ ОГРАДЕ У НАУЧНИМ РАДОВИМА НА
ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ / 45

Тијана М. Рабреновић

ПРЕДЛОГ ПРИМЕНЕ КОГНИТИВНОЛИНГВИСТИЧКОГ ПРИСТУПА
У НАСТАВИ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА – ПРИКАЗ СИСТЕМАТИЗАЦИЈЕ
ФРАЗНИХ ГЛАГОЛА СА ПАРТИКУЛОМ UP / 46

Милица С. Баџић

Горица Р. Томић

КРИТИЧКА АНАЛИЗА ДИСКУРСА О МИГРАНТСКОЈ
КРИЗИ У БРИТАНСКИМ МЕДИЈИМА / 47

Јелена Р. Китановић

ПРОШЛА ВРЕМЕНА У РОМАНУ СТРАНАЦ АЛБЕРА КАМИЈА
И ЊЕГОВОМ ПРЕВОДНОМ ЕКВИВАЛЕНТУ / 48

Александар Т. Танасијевић

СЕМАНТИЧКА АНАЛИЗА ФРАЗЕОЛОШКИХ ЈЕДИНИЦА СА
КОМПОНЕНТОМ БОГ У ШПАНСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ / 49

Стефан М. Ковљанин

ПСИХОТИПОЛОШКА БЛИСКОСТ И ЛЕКСИЧКИ ТРАНСФЕР:
СЛУЧАЈ КАТАЛОНСКОГ КАО ИЗБОРНОГ ЈЕЗИКА НА
ФИЛОЛОШКОМ ФАКУЛТЕТУ У БЕОГРАДУ / 50

Јана Р. Живановић

ЈЕЗИК У КОНТЕКСТУ – АНАЛИЗЕ ТЕКСТОВА И ВЕЖБИ ЗА
РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ТЕКСТА / 51

Сандра Г. Миладиновић

РЕЛЕВАНТНОСТ ТЕОРИЈЕ ВИШЕСТРУКИХ ИНТЕЛИГЕНЦИЈА
ЗА НАСТАВУ СТРАНИХ ЈЕЗИКА / 52

Катарина Г. Мијаљевић

УЛОГА ТИМСКОГ РАДА И МОТИВАЦИЈЕ ПРИ УЧЕЊУ
ШПАНСКОГ ЈЕЗИКА / 53

Александра Д. Кастратовић

ЕЛЕМЕНТИ ПОПУЛАРНЕ КУЛТУРЕ У РОМАНУ *СЛЕПИ УБИЦА*
МАРГАРЕТ АТВУД / 54

Вишња В. Печенчић

ДИКЕНСОВЕ *БОЖИЋНЕ ПРИЧЕ* У ПОПУЛАРНОЈ КУЛТУРИ / 55

Марија Ч. Ђурђевић

РОМАН ХАНИФА КУРЕЈШИЈА *БУДА ИЗ ПРЕДГРАЂА* У
КОНТЕКСТУ ПОПУЛАРНЕ КУЛТУРЕ / 56

Мирјана В. Мићић

КРИЗА ИДЕНТИТЕТА У РОМАНУ *ЦРНИ АЛБУМ* ХАНИФА
КУРЕЈШИЈА / 57

Катарина Н. Пантовић

КРИТИКА КЊИЖЕВНОГ КАНОНА: ДЕКАДЕНТНИ СУБЈЕКТ У
РОМАНУ *НАСУПРОТ Ж. К. УИСМАНСА* / 58

Светлана В. Стевановић

МАРГИНАЛИЗОВАНИ И ХИБРИДНИ ИДЕНТИТЕТИ У ПРИЧАМА „ДВЕ ОБАЛЕ” И „АПОЛОН И КУРВЕ” / 59

Бранка Б. Огњановић

ПОСТХУМАНИ ИДЕНТИТЕТ У РОМАНУ *ICH WERDE HIER SEIN IM SONNENSCHIEIN UND IM SCHATTEN* КРИСТИЈАНА КРАХТА / 60

Наташа П. Јевђевић

ИСТОРИЈА И ФИКЦИЈА У РОМАНУ *ЕСТОРИЛ* ДЕЈАНА ТИАГА СТАНКОВИЋА / 61

Ирина В. Гудурић

АЛБАНСКА ГОЛГОТА У ДЕЛИМА БРАНИСЛАВА НУШИЋА И ВЛАДИМИРА СТАНИМИРОВИЋА / 62

Марија С. Пантовић

ПРОБЛЕМ ИСТОРИЈЕ У РОМАНУ *КАКО УПОКОЈИТИ ВАМПИРА* БОРИСЛАВА ПЕКИЋА / 63

Ђорђе Р. Радовановић

НЕУСПЕЛО САМОУБИСТВО КАО ПОЉЕ ДЕОНТОЛОГИЗАЦИЈЕ МОДЕРНИСТИЧКОГ СУБЈЕКТА / 64

Дина М. Липјанкић

А(ТЕМПОРАЛНОСТ) РОМАНА О ЛОНДОНУ / 65

Јасмина Б. Тешовић

МЕСТО И УЛОГА АНИМАЛНИХ МОТИВА У СТРУКТУРИ ДВАЈУ ПОГЛАВЉА РОМАНА *ОСТРВО МЕШЕ СЕЛИМОВИЋА* И РОМАНА О ЛОНДОНУ МИЛОША ЦРЊАНСКОГ / 66

Нина А. Катана

МЕХАНИЗАМ ВЛАСТИ У РОМАНУ *ПРОЦЕС* ФРАНЦА КАФКЕ И РОМАНУ *ДЕРВИШ И СМРТ* МЕШЕ СЕЛИМОВИЋА / 67

Марија Д. Исаиловић

ЉУБАВНА ЛИРИКА У *ЛИРИЦИ ИТАКЕ* МИЛОША ЦРЊАНСКОГ / 68

Ивана И. Петковић

ДИЈАЛОЗИ И ДЕКЛАМАЦИЈЕ КАО
ПРВЕ ДРАМСКЕ ФОРМЕ СИМЕОНА ПОЛОЦКОГ / 69

Сузана М. Симић

НАТАЛИЈИНЕ РУЖЕ И ТРЊЕ / 70

Александра Н. Соврлић

ЛАЖА И ПАРАЛАЖА НОЋИ ДУШАНА МАТИЋА / 71

Милена Ж. Кулић

ДРАМСКА ЗАОСТАВШТИНА БОРИСЛАВА ПЕКИЋА / 72

Милица Б. Абрамовић

(НЕ)ПОПУЛАРНОСТ ТРАГЕДИЈЕ У ИТАЛИЈИ И ЕНГЛЕСКОЈ / 73

Љубица З. Зекић

ПОЕТСКА И ДОКУМЕНТАРНА (НЕ)ДОВРШЕНОСТ СЛИКЕ
БУГАРСКЕ У ПУТОПИСНОЈ ПРОЗИ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ
ПЕСНИКИЊА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ И ВЕСНЕ ПАРУН / 74

Емина С. Перић Комненовић

ОДНОС МАРГИНЕ И ЦЕНТРА У РОМАНУ БРАТ ДАВИДА
АЛБАХАРИЈА / 75

Сара М. Симић

ИНТЕРТЕКСТУАЛНОСТ, ХИБРИДНОСТ И ПОТРАГА
ЗА ИДЕНТИТЕТОМ У ДВОЈНОМ ДРЖАВЉАНСТВУ
НИНЕ ЈАРГЕКОВ / 76

Христина Љ. Аксентијевић

ДЕМИТОЛОГИЗАЦИЈА ТРАДИЦИОНАЛНЕ ПРЕДСТАВЕ О
НАЦИОНАЛНОМ ИДЕНТИТЕТУ И СЛИКА ДРУГОГ У ДРАМИ
ЦРНИЛА КОЛЕТА ЧАШУЛА / 77

Ивана Н. Дејановић

ОСМАНСКА КУЛТУРА У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ 20. ВЕКА / 78

Милена Р. Нешић Павковић

„ЖЕНА ЈЕ ЖЕНИ ВУК!” О ПОЛОЖАЈУ ЖЕНА И ЊИХОВОЈ
НЕСОЛИДАРНОСТИ У РОМАНУ ЉУБАВНИЦЕ ЕЛФРИДЕ
ЈЕЛИНЕК / 79

Марија М. Ђорђевић

ПОГУБНИ УТИЦАЈ ПАТРИЈАРХАТА НА ЕСТЕРИНУ
ДЕПРЕСИЈУ И ПОТОЊИ ОПОРАВАК У РОМАНУ
СТАКЛЕНО ЗВОНО СИЛВИЈЕ ПЛАТ / 80

Драгана Д. Мишковић

УЛОГА ЧАРОБНИЦА У ФЕМИНИСТИЧКОМ ПРИСТУПУ
АРТУРИЈАНСКОЈ ЛЕГЕНДИ: МАГЛЕ АВАЛОНА МЕРИОН
ЦИМЕР БРЕДЛИ / 81

Јелена М. Тодоровић

ЛИК МЕДЕЈЕ У ЕУРИПИДОВОЈ ТРАГЕДИЈИ / 82

Павлина З. Мијатовић Попић

ЛЕПОТА ОКОВАНА СТИГМОМ У ДЕЛИМА КОШТАНА И
ИГРАЧИЦА ИЗ ИЗУА / 83

Наташа С. Дракулић

ЕЛЕМЕНТИ ХУМОРА У УСМЕНОЈ ЕПИЦИ С МОТИВОМ
ТРАНСРОДНОГ ПРЕРУШАВАЊА / 84

Јелена Ђ. Весковић

КРАЉ СТЕФАН ДЕЧАНСКИ И КРАЉ МИЛУТИН У ЖИТИЈНИМ
И ДРАМСКИМ КЊИЖЕВНИМ ДЕЛИМА / 85

Данијела С. Митровић

СИМБОЛИКА ВУКА У СРПСКОЈ И ЕНГЛЕСКОЈ УСМЕНОЈ
КЊИЖЕВНОСТИ / 86

Ксенија В. Миловановић

СРЕЊОВЕКОВНА И НАРОДНА КУЛТУРА У РОМАНУ НИШЧИ
ВИДОСАВА СТЕВАНОВИЋА / 87

Сања П. Веселиновић

ПОГУБНОСТ ЉУДСКИХ СТРАСТИ У КРАТКОМ НАПИСАНИЈУ
О СПОКОЈНОЈ ЖИЗНИ АЛЕКСИЈА ВЕЗИЛИЋА / 88

Ђорђе Н. Кебара

СИМБОЛ КАО СТРУКТУРА КУЛТУРНЕ ПАРАДИГМЕ У РОМАНУ
МАЈСТОР И МАРГАРИТА МИХАИЛА БУЛГАКОВА / 89

Луна М. Градиншћак

БРАНКО МИЉКОВИЋ КРОЗ РАТНУ СТВАРНОСТ / 90

Марија М. Шљукић

ФЕНОМЕНОЛОШКИ ПРИСТУП РОМАНУ ПЛАВА КАПИЈА
РАДОВАНА БЕЛОГ МАРКОВИЋА / 91

Невена С. Ристић

АДАПТАЦИЈА МИТА У ЕЛЕКТРИ ЖАНА ЖИРОДУА И ЕЛЕКТРИ
ДАНИЛА КИША / 92

Никола Д. Радошевић

ОРФИЧКИ МИТ У ТОЛКИНОВОМ СИЛМАРИЛИОНУ / 93

Владимир Љ. Станковић

МИТОЛОГИЗАЦИЈА ПАМЋЕЊА У РОМАНУ ЗАКОПАНИ ЦИН
КАЗУА ИШИГУРА / 94

Милица Љ. Вучковић

СИЛЕ ЕРОСА И ТАНАТОСА У РОМАНИМА ЈУКИЈА МИШИМЕ
/ 95

Јелена Ђ. Гојић

ОДРАЗ КАМИЈЕВОГ СИЗИФА У ЛИКУ БЕКМАНА У ДРАМИ
ПРЕД ВРАТИМА ВОЛФГАНГА БОРХЕРТА / 96

Дајана З. Милованов

ИНТЕРТЕКСТУАЛНО ЧИТАЊЕ „ФУГЕ СМРТИ” ПАУЛА ЦЕЛАНА
И „МАЛЕ ФУГЕ” СИЛВИЈЕ ПЛАТ / 97

Милош С. Арсић

ПОРЕЂЕЊЕ ФИЛМСКИХ АДАПТАЦИЈА НОВЕЛЕ ВИЈ Н.
ГОГОЉА: СВЕТО МЕСТО (1990) Ђ. КАДИЈЕВИЋА И ВИЈ (1967) Г.
КРОПАЧОВА И К. ЈЕРШОВА / 98

Милица Д. Миловановић

ВЛАДИМИР НАБОКОВ: ЧУДЕСНА СУДБИНА ЕПИТОМА
ЕГЗИЛА / 99

Наташа З. Антонијевић

ПРЕД/ПОСТИЗБОРНИ МЕДИЈСКИ МРАК У СРБИЈИ 2017.
ГОДИНЕ: ШТА БИ ПИНТЕР РЕКАО? / 100

Милица С. Божић Синчук*

Универзитет у Београду,

Филолошки факултет

СИСТЕМ АКЦЕНТУАЦИЈЕ У ГОВОРУ ЛАПОВА (КОД КРАГУЈЕВЦА)

Предмет рада представља акценатски систем у говору места Лапова код Крагујевца. Циљ рада јесте испитивање особина акцентуације у говору информатора, и то у односу на косовско-ресавску зону, којој он припада, али и територијално блиске говоре шумадијско-војвођанског типа.

Други циљ рада јесте прецизније утврђивање територијалне зоне говора. То нам је важно, јер је познато да, начелно, старији штокавски тип акцентуације може трпети утицај новоштокавских говора у непосредној близини. Зона говора крагујевачке Лепенице, којој Лапово припада, јесте такво подручје у којем се додирују и граниче косовско-ресавски тип и шумадијско-војвођански, па су зато ти говори прелазног карактера са још непреврелом ситуацијом у одређеним језичким особинама.

Трећи циљ представља испитивање неких новоштокавских појава у овим говорима, као што су: краткоузлазни акценат, метатонијско преношење старих акцената, али и јављање особеног кановачког дуљења.

Наше истраживање иде у смеру закључка да је главна црта овог говора управо његов прелазни карактер о коме сведочи и двојак изговор истих облика речи. Удвојени ликови, чак и у говору појединца доказ су непреврелог стања – од старог ка новоштокавском.

Кључне речи: дијалектологија, акцентологија, србистика, дијалекатски текстови, косовско-ресавски говорни тип

Примљен: 3/7/2018 19:26:23

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* milica.bozic91@gmail.com

Душан Р. Стефановић*
Универзитет у Приштини
Филозофски факултет
са привременим седиштем у Косовској Митровици

МУШКИ И ЖЕНСКИ ЛИЧНИ НАДИМЦИ У СЕЛУ КАТУНУ КРАЈ АЛЕКСИНЦА

Чинећи део антропомастике, надимци људи генерално нису довољно испитани, те је стога настала потреба за оваквом врстом ономастичког истраживања. Грађа је забележена у селу Катуну надомак Алексинца методом слободног дијалекатског интервјуа у разговору са најстаријим испитаницима, који и поред тога што добро познају мештане села, итекеко чувају најмаркантније црте призренско-тимочког дијалекта. Семантичка анализа, класификација по мотивима настанка и речник мушких и женских личних надимака, у коме су забележени примери акцентовани, чине основицу рада. Уз то, поменуте су и основне дијалекатске особине уочене у анализираним примерима.

Кључне речи: антропомастика, лични надимци, семантичка анализа, класификација, ПТ дијалекат

Примљен: 3/7/2018 17:43:54
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* dusan93esn@gmail.com

Милош М. Макевић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

О ДИЈАЛЕКТИЗМУ ДОМАЗЕТ

У раду се обрађује лексема домазет са трију становишта: утврђује се значење ове речи, ареал њеног распрострања (некадашњег и савременог) и дају се етимолошка разматрања ове лексеме и њених бројних синонима.

Кључне речи: лексикологија, дијалектологија, етимологија, ареал распрострања, изоглоса

Примљен: 3/6/2018 11:25:21

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* mdmakevic@gmail.com

Анђела Д. Васиљевић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

О МЕТАФОРИ У ГЕОГРАФСКОЈ ТЕРМИНОЛОГИЈИ

Од давнина су људи поимали свет који их окружује помоћу различитих аналогија. Управо су оне човеку омогућавале да схвати сложене појаве из свакодневног живота. Иако је вековима посматрана као реторичко средство, метафора је један од главних механизма наше мисли и језика. За разлику од „живе метафоре”, својствене поетском изразу, у језицима струке заступљена је „мртва”, термилошка метафора.

Имајући у виду број термилошких метафора у географском глосару, циљ овог рада је да се објасне њихов значај и механизми стварања. Најпре ћемо говорити о термилошкој метафори уопште. Потом ћемо се усредсредити на њено место у географији, анализирајући примере из српског и француског језика. У основи нашег рада је упоредна метода: полазимо од претпоставке да је велики број термина настао као последица простог позајмљивања или је реч о значењској позајмици. На одговарајућим примерима из поменутих језика желимо да утврдимо да ли постоје подударња на плану термилошке метафоре у географији, и ако постоје, да ли су она делимична или потпуна. Коначно, показаћемо да се одређени термини брже и лакше усвајају уколико су производ метафоричких процеса, па отуда њихов значај на дидактичком плану.

Кључне речи: аналогија, термилошка метафора, лексикализација, језик струке, географски дискурс

Примљен: 3/4/2018 11:32:48

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* andjela.vasiljevic.ue@gmail.com

Сандра Г. Савић*

Универзитет у Нишу,
Филозофски факултет Ниш

ИМЕНИЦЕ СУБЈЕКТИВНЕ ОЦЕНЕ У РОМАНУ *КОРЕНИ*

Предмет истраживања овог рада су деминутивне и аугментативне именице у роману *Корени* Добрице Ћосића. Осврнућемо се и на именице са нијансом хипокористика и пејоратива, као и на то да ли именица може имати деминутивни облик, а нијансу пејоратива или аугментативни облик, а позитивно значење.

Циљ истраживања је да се на основу анализираних корпуса деминутивних и аугментативних именица са творбеног и семантичког аспекта покаже њихова заступљеност у једном роману који потиче из 20. века, а самим тим укаже и на њихову учесталост у комуникацији у свакодневном говору.

Употреба деминутива и аугментатива зависи не само од садржаја творбене основе него и од прагматичких момената, као што су интенција говорника, дејство исказа на слушаоце, импликације које произлазе из начина на који је нешто речено, али и од језичке слике света у коју улазе знања, уверења и претпоставке о свету код говорника или неког од ликова у роману.

Кључне речи: деминутиви, аугментативи, творба речи, суфикси, експресивна функција

Примљен: 3/8/2018 10:35:32

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* sandrasavic0302@gmail.com

Александра С. Јовановић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

СЕМАНТИЧКА МРЕЖА ГЛАГОЛА *ОСТАТИ* (ИЗ КОГНИТИВНОЛИНГВИСТИЧКЕ ПЕРСПЕКТИВЕ)

У овом раду разматра се семантичка мрежа глагола *остати*. Испитује се међусобна повезаност његових значења (базичних и секундарних) – на основу примера ексцерпираних из електронског Корпуса савременог српског језика (укупно 1000), с циљем да се утврди она семантичка компонента на којој се темељи свако његово значење. Као најпогоднији теоријски оквир за овакво описивање семантике глагола *остати* показао се приступ који је Е. Домбровска (1997) применила у анализи семантике пољског датива; стога, кључни појам наше анализе јесте лична сфера циљане особе. Након описивања семантичке мреже овог глагола на основу корпусно заснованог истраживања, добијено стање пореди се са оним које налазимо у референтним речницима српског/српскохрватског језика. На крају, износимо наш предлог лексикографске обраде глагола *остати*, који природно проистиче из спроведеног истраживања.

Кључне речи: когнитивна лингвистика, глагол *остати*, семантика, лична сфера, лексикографска обрада

Примљен: 3/7/2018 1:16:55
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* aleksandrasjovanovic@hotmail.com

Бојана Д. Тодић*

Српска академија наука и уметности,
Институт за српски језик

ЛИНГВОКУЛТУРОЛОШКА АНАЛИЗА ГЛАГОЛСКИХ ЕТАЛОНА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Предмет рада представљају глаголски еталони, односно компонентни фразеологизми са поредбеном структуром (ићи као по лоју, спавати као топ и сл.). Како заузимају значајно место у откривању наслеђених представа и наталожених искустава једне заједнице, ови еталони представљају један од начина да се дође до културолошких концепата у одређеном језику. Велики број еталона са заједничком темом поређења или са заједничким компаратумом сведочи о значају и дубокој укоренености тих појмова у култури. Стога, циљ рада је да на основу анализе грађе коју смо ексцерпирани из *Фразеолошког рјечника хрватскога или српскога језика* Ј. Матешиха и из *Речника српскохрватског књижевног и народног језика* САНУ, а коју чини преко петсто јединица, утврдимо који се глаголи најчешће јављају као теме поређења, које се именице најчешће налазе у својству компаратума, те које радње у стварности говорник има потребу да језички маркира на дати начин. Оваква сазнања откривају и један сегмент језичке слике света говорника.

Кључне речи: глаголски еталони, тема поређења, компаратум, културолошки концепт, језичка слика света, лингвокултурологија

Примљен: 3/8/2018 11:28:51
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* bojanatodic4@gmail.com

Весна Д. Мићић*

Универзитет у Источној Сарајеву,
Филозофски факултет

ЛИЦЕ КАО ЛОКАЛИЗАТОР ЕМОЦИЈА У РУСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

У раду ће бити анализирани начини изражавања просторних односа у изразима гдје лексеме лице/лице посматрамо као локализатор, а емоције као објекте локализације. Циљ је да се покаже да ли у наведеном језичком контексту емоције показују статичност или динамичност те којим приједлошко-падежним конструкцијама се такав просторни однос изражава и колико сличности, односно разлика, постоји између руског и српског језика на том плану. Користићемо се методом контрастивне анализе, усмјерене од руског ка српском језику.

Кључне речи: просторни односи, приједлошко-падежне конструкције, локализатор, објекат локализације, лице, емоције

Примљен: 3/9/2018 12:49:40

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* vesna.d.micic@gmail.com

Наташа Н. Козомора*

Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

АСОЦИЈАТИВНО ПОЉЕ КОНЦЕПТА РУКА У РУСКОМ ЈЕЗИКУ

У раду се бавимо истраживањем асоцијативног поља лексеме *рука* у руском језику. Рад се састоји од следећих сегмената: представљање реакција из *Асоцијативног речника руског језика* Ј. И. Караулова на стимулус – лексему *рука*, класификовање реакција у семантичка обележја у складу са семантичком блискошћу, представљање структуре асоцијативног поља и, на основу изложеног материјала, дефинисање лексеме *рука* са психолингвистичког аспекта. Анализа асоцијативног поља омогућава шире дефинисање лексеме јер реакције испитаника дају подробну информацију о одређеном појму која постоји у свести носилаца једног језика, а није обухваћена у речничкој дефиницији, како због тога што су речници усмерени на језичко дефинисање без осврта на психолингвистичке карактеристике лексеме, тако и због уобичајеног сажетог начина представљања значења лексема у традиционалној лексикографији. Употреба асоцијативног поља као извора за добијање психолингвистичке дефиниције даје могућност издвајања социокултурних обележја која су садржана у лексеми као стимулусу за асоцијативни експеримент.

Кључне речи: рука, руски језик, концепт, асоцијативно поље, психолингвистичко значење

Примљен: 3/8/2018 19:33:38
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* kozomoranatasa@gmail.com

Елица Д. Милванова*

Универзитет „Паисий Хилендарски“ у Пловдиву,
Филолошки факултет

ЛИНГВОКУЛТУРОЛОШКИ ПОТЕНЦИЈАЛ МИТОНИМА ЗМЕЈ, ЗМАЈ ГОРИНИЋ, ЗМАЈ (НА МАТЕРИЈАЛУ РУСКОГ, БУГАРСКОГ И СРПСКОГ ЈЕЗИКА)

Настоящая работа исследует мифонимы змей, Змей Горыныч, змај в русской, болгарской и сербской языковых картинах мира. Рассмотрим и сравним лингвокультурологический потенциал мифонимов в четырех основных направлениях – как функционируют в конкретном языке в своем основном и в переносных значениях, какие культурные и этноспецифические элементы отражаются в лексеме, как эти элементы воспринимаются носителями языка и какая часть культурологической информации доступна представителям другой культуры. Сравним мифологемы, которые стоят в основе мифонимов в исследуемых нами языках и анализируем проблему межъязыковой омонимии. Рассмотрим некоторые примеры перевода, которые отражают искажение образа при переносе из одной языковой картины мира в другую.

Кључне речи: змеј, Змај Горинић, змај, лингвокултуролошки потенцијал, митоним, митологема

Примљен: 3/6/2018 12:11:58

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* ellimillanova@gmail.com

Сања З. Коларевић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ПРЕФИКСИ СА ЗНАЧЕЊЕМ ДИРЕКТНЕ ПРОСТОРНЕ ЛОКАЛИЗАЦИЈЕ У РУСКОМ ЈЕЗИКУ

У нашем раду бавимо се анализом творбених начина за изражавање просторних односа, односно значењима префикса код префиксалних глагола. Корпус рада чине примери из електронског Корпуса руског језика. Различитим подјезичким системима изражавају се просторни односи: предлозима, прилозима, придевима, именицама, глаголима. Просторна значења се изражавају на свим језичким нивоима. Са становишта језичког нивоа, просторна значења налазимо код префикса и суфикса. У центру наше пажње су префикси. Префикси усмеравају кретања глагола и на тај начина показују просторну локализацију. Од префикса зависи каква конструкција додатно конкретузује просторни однос објекта локализације.

Кључне речи: префикси, просторна локализација, просторни односи, глаголи, руски језик

Примљен: 3/7/2018 16:37:28

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* kolarevic.sanja1610@gmail.com

Стефан Ж. Милосављевић*

Универзитет у Београду,

Филолошки факултет

СЕМАНТИКА И ПРАГМАТИКА ЕВАЛУАТИВНОГ РЕФЛЕКСИВНОГ ДАТИВА У ГОВОРУ ЈАБЛАНИЧКОГ КРАЈА (У СВЕТЛУ СРОДНИХ ФЕНОМЕНА У РАЗЛИЧИТИМ ЈЕЗИЦИМА)

Рад се бави семантиком и прагматиком евалуативног рефлексивног датива (ЕРД, термин према Арсенијевић 2012) у говору јабланичког краја (ГЈК), у контексту сродних датива у различитим језицима. Истраживање је корпусно засновано (дијал. текстови, снимљени материјал – око 500 примера). Представљају се својства ЕРД-а описана у литератури, па се у односу на њих разматра статус ЕРД-а у ГЈК. Тврди се да је кључни семантички допринос ЕРД-а у ГЈК да укаже на аутономност ситуације исказане клаузом чији је ЕРД део, а да се остале особине изводе из интеракције овог својства са особинама субјекта, типом евентуалности и контекстом. Семантички допринос ЕРД-а, који не утиче на пропозициони садржај клаузе чији је део, посматра се као конвенционална импликатура.

Кључне речи: евалуативни рефлексивни датив, семантика, прагматика, конвенционална импликатура, говор јабланичког краја

Примљен: 3/7/2018 1:09:39

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* milosavka93@hotmail.com

Данијела М. Милчић Ђошић*

Универзитет у Нишу,
Филозофски факултет

АДВЕРБИЈАЛНА ДЕТЕРМИНАЦИЈА У ДЕЛУ НАШ НАРОДНИ ЖИВОТ ТИХОМИРА ЂОРЂЕВИЋА

Циљ рада је утврђивање особина стила Тихомира Ђорђевића кроз проучавање адвербијалне детерминације. Корпус је књига *Наш народни животи* (1930). У анализи ћемо користити синтаксичко-семантички и функционалностилски метод. У доба када пише Тихомир Ђорђевић, научни стил је у зачетку, а избор језичких јединица условљен је и етнографском тематиком, па се код њега примећује утицај наративног стила. Пратили смо адвербијалну детерминацију кроз падежне категорије са спацијалним, темпоралним, ситуативно-квалификативним, казуалним, финалним, кондиционалним значењем и са значењем количине. Нарочита бројност спацијалних и темпоралних конструкција условљена је употребом наративног стила и описа што проистиче из саме тематике текста.

Анализом је утврђено да језик Тихомира Ђорђевића не одступа од општих карактеристика научног стила с краја 19. и почетка 20. века и да се у начелу подудара са савременим језиком. Одступања има врло мало и тумачили смо их као архаизме. Највише примера је у оквиру категорије спацијалности. Опажено је мање прилошких конструкција са значењем критеријума. Научни стил Тихомира Ђорђевића илуструју девербативне именице са различитим значењем.

Кључне речи: историја језика, научни стил, Тихомир Ђорђевић, адвербијална детерминација

Примљен: 3/6/2018 21:04:06
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* dmilcic@neobee.net

Милица Ж. Шкорић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

СИНТАКСИЧКЕ ОДЛИКЕ У ЕПИСТОЛАРНОМ СТИЛУ ВУКА СТЕФАНОВИЋА КАРАЏИЋА

У раду се анализирају неке од типичних синтаксичких особина епистоларног стила Вука С. Караџића. Типичност је условљена предметом рада, јер у анализу улазе оне синтаксичке структуре издвојене по степену своје учесталости у преписци и степену формалног одступања спрам савременог књижевног језика. С обзиром на недовољан фокус на овај тип Вукове грађе у србистичким истраживањима, корпус чини први том Вукових писама од 1811. до 1821. године, а отварају су путеви за упоредну анализу целокупне преписке и тиме за праћење начина на који су се развијале синтаксичке структуре у Вуковом делу. Теоријско-методолошке поставке ослањају се на важност жанра из перспективе Михаила Бахтина. Претпоставка је да питање жанра може имати регулативну улогу за избор језичких средстава. У вертикали функционалностилске диференцијације, испитивање жанра као конститутивног елемента функционалног стила, могло би водити и до резултата вредних за епистолашку димензију ма које стилистичке дисциплине. Укупно посматрано, таквим испитивањима би се могли унети нови исходи у посматрању језика и стила у делима одређених аутора, што је ранијим игнорисањем жанровског остајало неосветљено.

Кључне речи: Вуков језик, синтакса, епистоларни стил, жанр, писмо

Примљен: 3/12/2018 10:15:44

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* milica_skoric@gmail.com

Марина Ј. Шафер*

Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

О ЈЕДНОМ ТИПУ УСЛОВНИХ РЕЧЕНИЦА С ВЕЗНИКОМ *ДА* У СРПСКИМ НАРОДНИМ ПОСЛОВИЦАМА ВУКА СТЕФАНОВИЋА КАРАЏИЋА

У раду се испитују условне реченице с везником *да*, а за корпус су узете „Српске народне пословице и друге различне, као и оне у обичај узете ријечи” (1849) Вука Стефановића Караџића. Центар истраживања представљају оне условне реченице с везником *да* којима је приказана нека људска особина; на пример, за поносног, уображеног човека налазимо пословицу „Да га земља не вуче к себи, полеће би”, а за приглупог, плиткоумног човека каже се „Да нема носа, пасео би траву”. У свим реченицама ради се о иреалном услову, што значи да је познато у каквој је релацији са стварношћу радња протазног предиката (М. Ивић, 1983). У раду се посматра значење наведених пословица, и какве је то креативне (духовите) условно-последичне слике користио наш народ како би приказао одређене људске карактеристике. Анализиране су семантичке и синтаксичке особине условних реченица, као и они случајеви у којима се семантика услова приближава семантици допуштања.

Кључне речи: пословице, кондиционалност, услов, условне реченице, иреалност, Вук Стефановић Караџић, концесивност

Примљен: 3/11/2018 18:00:28

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* safer.marina@gmail.com

Јулијана С. Стевановић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ДОСАДАШЊА ПРОУЧАВАЊА НЕПРЕДИКАТСКИХ РЕЧЕНИЦА У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Циљ овог излагања биће да се прегледно изложе сви релевантни погледи на реченице без предиката у србистичкој граматичкој и приручној литератури, почевши од првих грамика српског стандардног језика до најактуелнијих погледа на дато питање, као и да се назначе неке могуће класификације.

Кључне речи: реченица, исказ, актуализација, предикација, номинација

Примљен: 3/9/2018 10:50:44
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* juca89stevanovic@gmail.com

Ненад С. Крцић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

НЕГАЦИЈА И АДВЕРЗАТИВНИ ОДНОСИ КАО СТИЛСКЕ ДОМИНАНТЕ ПУБЛИЦИСТИЧКЕ КРИТИКЕ

У овом раду разматрају се појмови негације и адверзативних односа у публицистичкој критици са синтаксичког, текстлингвистичког и стилистичког аспекта. У текстовима се анализира под којим условима се и колико учестало јавља синтаксичка негација, те у којим облицима (предикатска, тотална/парцијална, псеудонегација, итд.). Испитује се улога и учесталост лексичке имплицитне и експлицитне негације, те фигуративне: кроз реторска питања, иронију и сл. Адверзативни односи посматрају се на реченичном и текстуалном плану кроз улогу везника, конектора, као и на фигуративном, кроз оксиморон, парадокс, антиметаболу, контраст. Анализа примера показује у којој мери се негација и адверзија комбинују, преплићу и надопуњују, на основу чега утврђујемо улогу ових језичко-стилских средстава у обликовању жанра. С друге стране, квантитативни и квалитативни аспект анализе треба да покаже преимућство одређених средстава у једном наспрам другог типа критике, те да, у крајњој инстанци, утврди како се језички уобличава критичко вредновање дела, негирање његовог квалитета или неслагање са идејом која стоји у његовој основи.

Кључне речи: негација, адверзативни односи, публицистички стил, новински подстил, критика, иронија, реторско питање, контраст, супротни везници, текстуални конектори супротности

Примљен: 3/7/2018 16:41:45
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* nenadkracic@gmail.com

Александра Д. Савић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

УПОТРЕБА И ЗНАЧЕЊЕ ПРЕДЛОГА ИЗ УЗ КОНКРЕТНЕ ЛОКАЛИЗАТОРЕ У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Предмет рада јесте употреба предлога *из* уз конкретне локализаторе у стандардном српском језику. У раду је анализирана и описана конструкција *из* + *љенићив* са аблативним значењем на примерима ексцерпираним из електронског Корпуса српског језика. Посебан акценат стављен је на груписање појмова реализованих у овој предлошко-падежној конструкцији у одређене семантичке категорије и њихову анализу, засновану на синтаксичко-семантичким принципима. На основу спроведене анализе, утврђене су три категорије конкретних локализатора: локализатори са значењем шупљих предмета, локализатори са значењем материје и локализатори са значењем омеђених простора.

Кључне речи: предлошко-падежне конструкције, генитив, предлог *из*, спацијалност, аблативност, конкретни локализатори

Примљен: 3/7/2018 13:30:20
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* alexandra.savic.92@gmail.com

Тијана Д. Марковић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ПРИРОДНОСТ ЈЕЗИКА У „ДОБРОМ” ФИЛМСКОМ ДИЈАЛОГУ: АНАЛИЗА ФОНЕТСКИ НЕРЕАЛИЗОВАНОГ СУБЈЕКТА И ИСТОРИЈСКОГ ПРЕЗЕНТА У КОРПУСУ ФИЛМСКИХ ДИЈАЛОГА

Циљ овог рада јесте да утврди у којој мери својства говорног језика имају утицај на перципирани квалитет филмског дијалога. Појмови „добар” и „лош” филмски дијалог, као естетски судови, одувек су били подложни различитим тумачењима критике и гледалаца, али једна од карактеристика која је одувек помињана у контексту квалитетног дијалога јесте његова сличност са свакодневним говором, односно природност. Дијалози филмова „Пре свитања” и „Петпарачке приче” у филмској критици важе за савремене филмове са најбољим дијалогом, док је филм „Соба” представник категорије „лошег” дијалога. Стога, у раду ћемо на корпусу ових филмова анализирати својства говорног језика – фонетски нереализован субјекат и приповедачки историјски презент, те покушати да одредимо њихову лингвистичко-драматуршку функцију.

Кључне речи: дијалог, филм, говорни језик, фонетски нереализован субјекат, историјски презент

Примљен: 3/10/2018 10:00:31

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* tijanamarkovic444@gmail.com

Ивана Р. Јовановић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

НЕКА ЗАПАЖАЊА О САТИРИ КАО НОВИНСКОЈ ФОРМИ

Аутор намерава разматрати сатиру као новинску форму са семиотичког, стилистичког и медиолошког гледишта. На пробраним примерима показује да се сатира у новинарству, с обзиром на однос према суседним жанровским формама – може сматрати варијантом козерије са оштрије израженим критичким ставом према стварности коју приказује. Што се тиче стилских поступака, аутор примећује да је уз гротеску техника комичног преувеличавања и хиперболисања најмоћније стилско средство сатиричара који настоји неку деформисану друштвену појаву или менталну и моралну изобличеност пренагласити до те мере да она постане очигледна свима. Одабрани примери, међутим, показују да новинар често и није изједначив са даровитим књижевником, већ се показује пре као забављач који тежи за јефтиним утиском, а не за стварно критичким изразом који ће деловати као бритка негација неких друштвених појава. Закључак је ауторов да се новинарска сатира и књижевноуметничко дело истог жанра – често далеко разилазе по естетским и етичким квалитетима.

Кључне речи: сатира, новинска форма, критика, пародија, стилизација

*Примљен: 1/12/2018 17:44:56
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02*

* vasdejks@gmail.com

Весна Д. Филиповић*
Универзитет у Нишу,
Филозофски факултет

ДЕВЕРБАТИВНЕ ИМЕНИЦЕ СА ЗНАЧЕЊЕМ СИМУЛТАНОСТИ У КЊИЖЕВНОУМЕТНИЧКОМ И ЖУРНАЛИСТИЧКОМ СТИЛУ

Девербативне именице у функцији кондензатора реченичног значења карактеристичне су за научни, административни и журналистички стил, док су за књижевноуметнички мање карактеристичне. Конструкције девербативних именица с темпоралним значењем спадају међу најпродуктивније у српском језику. Овим радом настојимо да на грађи књижевноуметничког и публицистичког стила испитамо један сегмент темпоралног значења – симултаност. Иако би се очекивало да је фреквенција појављивања девербативне именице у улози реченичног кондензатора у текстовима било ког функционалног стила двоструко већа него у литерарним делима, анализирана грађа показала је да је именица са значењем симултаности у књижевноуметничком стилу заступљенија него у публицистичком. Већи корпус би, можда, показао другачији однос, али нам ови резултати свакако указују да девербативна именица са значењем симултаности заузима значајно место у језику публицистике, али и у литерарним делима.

Кључне речи: српски језик, реченична кондензација, девербативне именице, темпорално значење, симултаност, књижевноуметнички стил, журналистички стил

Примљен: 3/7/2018 12:53:50
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* filipvesnafilip@gmail.com

Ана М. Крстић*
Универзитет у Нишу,
Филозофски факултет

ПОЈМОВНЕ МЕТАФОРЕ У СПОРТСКОЈ ШТАМПИ

Предмет овог рада су појмовне метафоре које се јављају у спортској штампи, односно новинама и новинским рубрикама („Спортски журнал”, „Политика”, „Данас”). Циљ је проучавање функционисања, употребе и значења концепције СПОРТ/УТАКМИЦА КАО РАТ/БОРБА, али нису искључене ни остале концепције, попут: СПОРТ КАО ВАНРЕДНО СТАЊЕ, СПОРТ КАО СТРАСТ и остале синонимне паралеле. Појмовна метафора је често у додиру и прожимању са метонимијом, тако да ће се осветлити и поједини примери метафтонимије и тумачити у складу са водећом литературом (Хосенс, Кевечеш, Лејкоф и Џонсон, Барселона, Фигар, Силашки, Драгићевић). Разгледаће се проблем третирања одређених исказа као примера за појмовну метафору и метонимију из једног угла, или пак третирања истих као лексичке метафоре и метонимије из другог, уз давање довољно доказа за једну или другу тврдњу. Није занемарена ни често употребљена чисто лексичка метафора у „спортском” дискурсу (лопта – бубамара, играч – егзекутор).

Кључне речи: појмовна метафора, метонимија, спортска штампа, концептуализација

Примљен: 3/5/2018 14:05:00
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* anakrsticka94@gmail.com

Никола С. Лучић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

РАТНА МЕТАФОРА У СРПСКОМ ПОЛИТИЧКОМ ДИСКУРСУ

Године 1980. је објављен рад Џорџа Лејкофа и Марка Џонсона под називом „Метафоре према којима живимо“. Они су дали нови приступ анализи метафора у оквиру теорије когнитивне лингвистике и назвали су их појмовним (концептуалним) метафорама. Поделили су их на врсте и објаснили појмове изворног домена и циљног домена. Изворни домен је конкретан и помаже нам да разумемо појмове из апстрактног циљног домена.

Овакав приступ анализи метафоричких израза је одабран као најприкладнији за анализу политичког дискурса који чини наш корпус. Корпус рада чине метафорички изрази коришћени за време предизборне кампање у Србији 2016. године. Ови метафорички изрази издвојени су из електронских издања српских дневних новина. За сврху овог рада посматрали смо ратне метафоре, које су анализирани ради откривања изворног домена и циљног домена метафора и подметафора путем различитих метафоричких израза. Овај рад има за циљ да из перспективе когнитивне лингвистике представи и објасни употребу ратних метафора и оцени њихову прикладност.

Кључне речи: когнитивна лингвистика, концептуалне метафоре, изворни домен, циљни домен, ратне метафоре

*Примљен: 3/7/2018 12:45:18
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02*

* luckeprofa91@gmail.com

Сања Б. Гемаљевић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

СИНТАКСИЧКО-СЕМАНТИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КОНГРУЕНЦИЈЕ БРОЈЕВА

У раду су представљене синтаксичко-семантичке карактеристике конгруенције бројева. Циљ овог рада, пре свега, јесте представљање узрочно-последичне везе морфолошких и синтаксичко-семантичких карактеристика бројева и последица које су резултат незавршеног система бројних речи. Када је реч о морфолошким карактеристикама, овој врсти речи својствена је неуједначеност у дефинисању и класификацији, а резултат њених недостатака доприноси погрешним реализацијама на вишим језичким нивоима као што су многобројне конструкције у којима се може наћи. Према мишљењу језичких стручњака, последице су најчешће нормативне природе и то због критеријално неуједначене детерминисаности ове врсте речи у оквиру својих поткатегија, као и чињенице да су бројеви не само језички него и математички квантификатори – што им омогућава двоструконост записа – и цифром и фонолошки.

Кључне речи: граматика, бројеви, конгруенција, морфологија, синтакса, семантика, стандарднојезичка норма

Примљен: 3/9/2018 10:35:10

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* sanjaaradovic92@gmail.com

Јацек М. Кудера*
Орхус универзитет

АКУСТИЧКА АНАЛИЗА СЕГМЕНТА ШВА У КАШУПСКОМ

Рад представља резултат акустичке анализе сегмента шва у северном, средњем и јужном кашупском. Подаци су ексцерпирани из аудио-снимака деветоро изворних говорника кашупског језика. Измерене вредности првих двају форманата биће графички представљене. Осим анализе на нивоу акустичке фонетике, у раду је истакнут развој сегмента шва из дијахроне перспективе, те позиције кашупског регионалног језика.

Кључне речи: акустичка фонетика, дијалектологија, шва, кашупски

Примљен: 3/8/2018 15:11:28
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* jacekkudera@gmail.com

Катарина Б. Субановић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ЛИНГВИСТИЧКО ПОНАШАЊЕ ЖЕНА У ОДНОСУ НА ПСОВАЊЕ

Предмет истраживања је поредбена анализа лингвистичког понашања жена и мушкараца при употреби „псовки”, које су дефинисане као: „непристојна, погрдна реч (или устаљена група речи), употребљена у љутњи, гневу (или без разлога), која се обично упућује некоме као увреда” (*Речник српског језика* 2007: 1090). Према Џенет Хоумс, жене псују мање јер су виђене као заштитнице стандардног језика (2000).

Први циљ је да се утврди учесталост употребе псовки код жена и мушкараца из нашег узорка у различитим контекстурним ситуацијама (изговорене у родно хомогеним или хетерогеним групама). Други циљ је да се утврди дистрибуција употребљених псовки коришћењем типолошке категоризације Андерсона и Традгила (1990). Узорак је укључивао равномерни број жена и мушкараца, чији су разговори снимани, а звучни запис потом транскрибован како би се утврдила фреквентност употребе псовки, као и њихова дистрибуција према наведеној категоризацији.

Резултати показују одступање од увреженог мишљења да жене ређе псују од мушкараца и да контекст има значајан удео у употреби псовки у разговору жена и мушкараца. Расподела псовки по коришћеном типолошком одређењу биће детаљно описана у раду.

Кључне речи: социолингвистика, псовка, дискурс, женски говор, мушки говор

Примљен: 3/8/2018 19:41:11
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* katarinasubanovic@gmail.com

Александро С. Клинчарски*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

УПОТРЕБА СЛИВЕНИЦА У ФЕЈСБУК КОМЕНТАРИМА ОД СТРАНЕ СТУДЕНАТА СРПСКИХ УНИВЕРЗИТЕТА

У раду се посматрају конструисане сливенице у Фејсбук коментарима студената Београдског, Крагујевачког и Нишког универзитета. Циљ рада је да испита заступљеност, учесталост и комуникативне околности у којима се сливенице јављају у Фејсбук коментарима студената Београдског, Крагујевачког и Нишког универзитета. Резултати истраживања које је спроведено на основу посматрања коментара у Фејсбук групама које окупљају студенте наведених универзитета јасно показују заступљеност, указују на постојање језичке креативности код студената, али и на само разумевање сливеница од стране других студената.

Кључне речи: сливенице, творба речи, морфологија, студенти, Фејсбук

Примљен: 3/9/2018 14:47:14
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* aleksandropolin@hotmail.com

Ана Љ. Вучићевић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ИНТЕРНЕТ КОМУНИКАЦИЈА ИЗ ПЕРСПЕКТИВЕ ТЕОРИЈЕ РЕЛЕВАНЦИЈЕ

Теорија релеванције представља савремени когнитивни приступ анализи процеса комуникације. Комуникација је вође-на двојако когнитивно артикулисаним очекивањима релеванције: саговорник очекује да исказ буде довољно релевантан, док говорник очекује да саговорник перципира исказ као релевантан и дође до намераване интерпретације. Интернет комуникација је, са друге стране, специфична због бројних особина попут масовности, мултимодалности, жанровске комплексности и фатичности. Циљ овог рада је да предочи читаоцу како се у савременим прагматичким истраживањима комуникације путем интернета првобитно дефинисани појам релеванције преиспитује и проширује у односу на различите видове реализације интернет комуникације. У обзир се узимају и теоретски сродни појмови попут намере учесника у комуникацији, контекста, ванпропозиционог садржаја, манифестности и позитивних когнитивних ефеката.

Кључне речи: интернет комуникација, релеванција, позитивни когнитивни ефекти, комуникативна намера, контекст

Примљен: 3/2/2018 12:24:30

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* vucicevicanna@gmail.com

Сања С. Маркељић
Катарина Д. Јеремић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

КОНВЕРЗАЦИОНА АНАЛИЗА: НЕЛИНЕАРНА СТРУКТУРА РАЗГОВОРНОГ ЈЕЗИКА НА ПРИМЕРУ СА АПЛИКАЦИЈЕ ВАЈБЕР

Предмет овог рада представља анализа разговорног језика на примеру преписке са апликације Вајбер. Метод који ћемо користити је контекстолошки, а правац у анализи дискурса којим ћемо се служити је конверзациона анализа с посебним нагласком на нелинеарну структуру комуникације тј. следове са стране и узгредне следове. Пре свега ћемо дефинисати појмове следова са стране и узгредних следова, који представљају и теоријску основу овога рада. Представљена теорија поткрепљена је примерима узетих из преписки са апликације Вајбер, који чине корпус овог рада. Основни циљ представља да се на конкретном корпусу ексцерпираном са апликације Вајбер, анализирају елементи који утичу на формирање конверзације и истражи на који начин се језик контекстуално обликује.

Кључне речи: анализа дискурса, конверзациона анализа, следови са стране, узгредни следови, Вајбер

Примљен: 3/8/2018 17:59:08
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* katarinajeremic92@hotmail.com

Марија С. Раковић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

САДРЖАЈ И СТРУКТУРА УЏБЕНИКА СРПСКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА ЗА А НИВО

Рад се бави садржајем и структуром уџбеника српског као страног језика за А ниво. Циљ је да се испита: (1) на плану садржаја – шта се обрађује из граматике, лексике, као и које су комуникативне ситуације заступљене; (2) на плану структуре – како је конципирана целина уџбеника (макроструктура) и како је конципирана лекција (микроструктура). Корпус чине уџбеници на српском и енглеском језику објављени у Србији (уџбеници објављени у иностранству нису обухваћени). Разматрају се следећа питања: (1) приступ аутора у обради лексичких и граматичких садржаја, као и комуникативних ситуација; (2) заступљеност теоријских и практичних садржаја; (3) ангажованост студената иницирана од стране уџбеника; (4) заступљеност активности које развијају рецептивне и продуктивне језичке вештине. Анализа је показала да су новији уџбеници посебну пажњу посветили развоју комуникативне компетенције и продуктивних језичких вештина.

Кључне речи: српски као страни језик, садржај, структура, уџбеник, лекција, А ниво

Примљен: 12/5/2017 13:46:59

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* marijamarakovic16@gmail.com

Наташа А. Спасић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ПРИМЕНА И ОПРАВДАНОСТ МОДЕЛА „ОБРНУТЕ УЧИОНИЦЕ”

Основни предмет истраживања усмерен је ка унапређењу наставне праксе српског као страног језика коришћењем модела „обрнуте учионице”, са циљем да се преиспита прилагођеност оваквог приступа и отвори пут ка бољој наставној пракси. Теоријски и емпиријски оквир рада имају интердисциплинарни карактер, јер се акценат ставља на супрадисциплинарску сарадњу ИКТ-а, лингвистике, педагогије, дидактике, социологије и других научних (под)дисциплина које учествују у решавању заједничког проблема, како би се обезбедио контекст активног учења и развоја сложених личних и социјалних компетенција ученика. Наш главни задатак биће да сумирамо предности и недостатке наставе вођене по моделу „обрнуте учионице” и испитамо колико је такав модел подобан за наставу и учење српског као страног језика.

Један од предмета рада је систематски приказ и преиспитивање актуелних методичких концепата који су оријентисани ка холистичком и хуманистичком приступу у процесу учења и поучавања и који су значајни због свог естетског и дидактичког учинка.

Кључне речи: обрнута учионица, српски као страни језик, интердисциплинарност, ИКТ у настави

Примљен: 3/10/2018 13:10:48
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* natally.spasic@gmail.com

Јована С. Стевановић*

Универзитет у Нишу,
Филозофски факултет

ИМЕНИЦЕ NOMINA LOCİ У НАСТАВИ СРПСКОГ ЈЕЗИКА (ЛИНГВОМЕТОДИЧКИ АСПЕКТ)

У раду се настоји да се што више расветли проблем именица *nomina loci*. Наиме, како је овај проблем у лингвистици посматран са творбеног аспекта, даје се и осврт на творбу речи у лингвистици. Представљена је детаљна анализа лингвистичке литературе (где је указано и на суфиксе помоћу којих се граде *nomina loci*), наставних планова и програма и образовних стандарда за предмет Српски језик, као и заступљеност и третман *nomina loci* у средњошколским уџбеницима. Резултати до којих се долази су поражавајући: незаступљеност у наставним плановима и програмима и у образовним стандардима постигнућа ученика, површна обрада у средњошколским уџбеницима, неискорењена традиционална настава. Пошто се ове именице посматрају са аспекта савремене наставе, узета је и конкретна наставна теорија као платформа наставног дизајнирања часа (когнитивна теорија). Понуђен је и конкретан сценарио за час. Циљ рада јесте осврнути се критички на све проблеме који се тичу ових именица и понудити конкретна решења за њих.

Кључне речи: *nomina loci*, творба речи, лингвистичка литература, суфикс, наставни планови и програми, образовни стандарди постигнућа ученика, средњошколски уџбеници, традиционална настава, савремена настава, когнитивни приступ настави граматике

Примљен: 3/9/2018 15:31:30
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* jovanica.st@gmail.com

Јелена И. Штефан*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

АСПЕКТИ СЕМАНТИЧКОГ ПРИМОВАЊА: АСОЦИЈАТИВНА ПОВЕЗАНОСТ И СЕМАНТИЧКО ПРЕКЛАПАЊЕ НАСПРАМ ЕМОЦИЈА И ТРЕНУТНОГ РАСПОЛОЖЕЊА

Циљ овог истраживања је да испита аспекте семантичког примовања и притом упореди који од аспеката (асоцијативна и семантичка повезаност мете и прима или емоције и тренутно расположење приликом примовања) имају више утицаја на настанак и ток семантичког примовања. Методологија истраживања почива на разматрању прикупљених података о аспектима семантичког примовања, те је истраживање подељено на два дела. У првом делу разматрају се аспекти асоцијативне повезаности примова и семантичко преклапање, а у другом делу аспекти емоција и тренутног расположења. Очекивани резултати истраживања показали би да асоцијативна и семантичка повезаност у великој мери одређују ток примовања, али да емоције и тренутно расположење могу у великој мери утицати на самопоуздање испитаника, при чему би вишак самопоуздања допринео давању аутоматских одговора без преиспитивања одговора и без посредства такозваних индивидуалних стратегија, доводећи притом до аутоматског примовања које је и аутентично. Сврха рада би било истицање значаја емоција и даљег истраживања њихових утицаја на више когнитивне процесе попут семантичког примовања.

Кључне речи: семантичко примовање, асоцијације, семантичко преклапање, емоције и тренутно расположење, аутоматско примовање

Примљен: 3/7/2018 20:49:02
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* jelena.stefan93@gmail.com

Јована С. Стојановић*
Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ВАЛЕНТНОСТ ПРЕФИКСАЛНИХ ТВОРЕНИЦА СА КОМПОНЕНТОМ *AUS-* У НЕМАЧКОМ ЈЕЗИКУ И ЊИХОВИ ЕКВИВАЛЕНТИ У СРПСКОМ

У овом раду извршена је контрастивна анализа валентности префигираних глагола у немачком и српском језику. Проучавани су реченични планови глагола немачког језика са префиксом *aus-* као компонентом и њихових могућих еквивалената у српском језику на основу корпуса речника валентности глагола *Wörterbuch zur Verbalenz Deutsch-Bosnisch/Kroatisch/Serbisch* М. Ђорђевића и У. Енгела. Представљене су промене на реченичном плану које настају као последица префигирања компонентом *aus-* у немачком језику и кореспондентним префиксима у српском језику. Циљ рада је покушај приказивања сличности унутар језичког пара немачки-српски у погледу синтаксичке и логичко-семантичке валентности, и то на примеру немачких префиксалних твореница са компонентом *aus-* и њихових кореспондената у српском језику.

Кључне речи: контрастивна анализа, немачки језик, српски језик, валентност, реченични план, префикс *aus-*

Примљен: 3/5/2018 20:14:42
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* jovanas92@gmail.com

Јелена М. Јосијевић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

КОМПАРАЦИЈА ПРИДЕВА СА ЗНАЧЕЊЕМ БОЈА У САВРЕМЕНОМ ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ: АНАЛИТИЗАМ И ФРЕКВЕНТНОСТ УПОТРЕБЕ

У овом раду испитују се савремене тенденције у компарацији придева којима се означавају боје. Ови придеви у енглеском језику имају синтетичке облике компаратива и суперлатива, али уочено је и да се неретко у савременом језику јављају и у перифрастичким конструкцијама. У Британском националном корпусу (British National Corpus, BYU-BNC) и Корпусу савременог америчког енглеског (Corpus of Contemporary American English, COCA) анализирани су актуелни трендови у њиховој компарацији. Уочено је да склоности ка перифрастичкој компарацији нису код свих придева којима се означавају боје подједнаког интензитета. Даље се у раду статистичким методама испитује општа претпоставка о повезаности интензитета тенденција ка аналитизму и фреквентности језичке употребе језичких јединица.

Кључне речи: боје, синтетичка компарација, перифрастичка компарација, фреквентност, аналитизам

Примљен: 3/6/2018 9:14:00

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* jelena.josijevic@filum.kg.ac.rs

Горана Д. Радаковић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ЕПИСТЕМИЧКЕ ОГРАДЕ У НАУЧНИМ РАДОВИМА НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ

У академском и научном писању тежи се прецизности у изражавању што често ствара потребу да се направи дистанца од апсолутне истинитости изнетих тврдњи или делова истих или да се допусти и другачије тумачење наведених података. Овај рад се осврће на употребу епистемичких ограда у енглеском језику у научним радовима као форми академског писања и даје поређење употребе епистемичких ограда у два научна области – економији и машинству. На истраживачком корпусу од 10 научних радова из поменутих области испитује се учесталост елемената који представљају ограде, са фокусом на њихову врсту и дистрибуцију кроз четири сегмента научних радова: сиж, увод, разматрање и закључак. Утврђено је постојање одређених разлика у коришћењу ограда између ових научних области и резултати су упоређени са ранијим сличним истраживањима. Закључци до којих се дошло могу се искористити у настави академског писања на енглеском језику.

Кључне речи: епистемичке ограде, учесталост, академско писање, научни радови, дистанцирање

Примљен: 3/12/2018 22:39:29

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* stojanovicgorana@yahoo.com

Тијана М. Рабреновић*
Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ПРЕДЛОГ ПРИМЕНЕ КОГНИТИВНОЛИНГВИСТИЧКОГ ПРИСТУПА У НАСТАВИ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА – ПРИКАЗ СИСТЕМАТИЗАЦИЈЕ ФРАЗНИХ ГЛАГОЛА СА ПАРТИКУЛОМ *UP*

Циљ овог рада је да предложи примену когнитивно-лингвистичког приступа у настави енглеског језика како би ученици усвојили правилну употребу фразних глагола са партикулом *up*. Имајући у виду теоријске поставке когнитивне лингвистике, детаљно ћемо приказати семантику партикуле *up*. Полазна тачка нашег приказа јесте дочаравање сликовне схеме ВЕРТИКАЛНОСТИ која је кључна приликом одређивања значења партикуле *up*. Позивајући се на систематизацију фразних глагола Рудка–Остинове (2003), представимо значењску мрежу партикуле *up* која обухвата и прототипично значење и сва метафоричка значења. С обзиром на овакву систематизацију, понудићемо идејна решења помоћу којих би ученици увидели различита значења партикуле *up*. У завршном делу рада навешћемо разлоге за одабир когнитивнолингвистичког приступа у настави енглеског језика.

Кључне речи: фразни глаголи, значење партикуле *up*, сликовна схема ВЕРТИКАЛНОСТИ, когнитивнолингвистички приступ, настава енглеског језика

Примљен: 1/5/2018 18:31:32
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* tijana.rabrenovic@hotmail.com

Милица С. Баџић*
Горица Р. Томић

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

КРИТИЧКА АНАЛИЗА ДИСКУРСА О МИГРАНТСКОЈ КРИЗИ У БРИТАНСКИМ МЕДИЈИМА

У реферату се бавимо критичком анализом дискурса о мигрантској кризи на примерима наратива из британских дневних листова. Основни циљ је примена овог модела у сагледавању односа идеологије, моћи и друштвених актера у новинском дискурсу. Чланци су анализирани интратекстуално, на плану макроструктуре, где се тематска и организациона схема испољава кроз сегменте дефинисане на основу функције у наративу, и микроструктуре, која обухвата анализу лексичког и синтаксичког нивоа, као и кохерентности и кохезије текста. Након тога су подвргнути интертекстуалној анализи да би се утврдио њихов однос са другим тематски повезаним текстовима. Резултати показују да, иако преносе опречне ставове, чланци доприносе конструисању слике хистерије услед мигрантске кризе и миграната као негативних или пасивних актера. Новински наративи тако постају попришта на којима се кроз језик сукобљавају идеологије, због чега морамо критички размотрити дате текстуалне и дискурзивне праксе у контексту друштвених пракси.

Кључне речи: критичка анализа, новински дискурс, наратив, мигрантска криза, британска штампа

Примљен: 3/6/2018 13:48:57
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* milica.bacic@filum.kg.ac.rs

Јелена Р. Китановић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ПРОШЛА ВРЕМЕНА У РОМАНУ СТРАНАЦ АЛБЕРА КАМИЈА И ЊЕГОВОМ ПРЕВОДНОМ ЕКВИВАЛЕНТУ

У раду се анализира употреба перфекта, аориста и имперфекта у роману *Странац* Албера Камија и његовом преводном еквиваленту. Циљ рада је да прикаже на који начин аутор обезбеђује наративни континуитет приповести користећи време које само по себи није наративно. Имајући у виду да је перфекат неутралан у погледу темпоралног редоследа догађаја које уводи, показати ћемо од којих лингвистичких средстава зависи временска структура романа. Представићемо начин на који је уобичајена опозиција аорист/имперфекат замењена опозицијом перфекат/имперфекат. Пошто приликом превођења један од проблема представљају глаголска времена и њихово често неподударење са системом глаголских времена у језику на које се дело преводи, користећемо компаративни метод како бисмо показали да је српски перфекат употребљен као пандан француском перфекту, аористу и имперфекту. Губљење одређених облика глаголских времена у српском језику наметнуло је српски перфекат као једини преводни еквивалент. Ово отвара пут будућим анализама које би истраживале могућност употребе српског аориста и имперфекта као преводних еквивалената наведених прошлих времена која фигурирају у роману.

Кључне речи: француски језик, српски језик, глаголска времена, перфекат, аорист, имперфекат, превођење

Примљен: 12/5/2017 13:39:23
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* jelenakitanovic2105@gmail.com

Александар Т. Танасијевић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

СЕМАНТИЧКА АНАЛИЗА ФРАЗЕОЛОШКИХ ЈЕДИНИЦА СА КОМПОНЕНТОМ БОЉ У ШПАНСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

У раду приступамо анализи фразеолошких јединица са компонентом *бољ* у шпанском и српском језику. Циљ рада је да путем контрастивне анализе укажемо на њихова значења, као и на могућност проналажења еквивалената поменутих шпанских фразеологизама у српском језику. Корпус рада је заснован на идиоматским изразима савременог шпанског и српског језика. Истраживање указује на постојање потпуне или делимичне еквиваленције, као и на случајеве непоклапања између анализираних шпанских и српских фразеологизама.

Кључне речи: фразеологизам, *бољ*, контрастивна анализа, шпански језик, српски језик

Примљен: 3/2/2018 15:43:56
Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* aleksandar.tanasijevic21@gmail.com

Стефан М. Ковљанин*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ПСИХОТИПОЛОШКА БЛИСКОСТ И ЛЕКСИЧКИ ТРАНСФЕР: СЛУЧАЈ КАТАЛОНСКОГ КАО ИЗБОРНОГ ЈЕЗИКА НА ФИЛОЛОШКОМ ФАКУЛТЕТУ У БЕОГРАДУ

У овом раду представљају се резултати истраживања лексичког трансфера (ЛТ) код 19 студената изборног каталонског језика (Л3, А2 ЗЕО) у школској 2015/16. Будући да реална и перципирана сличност језичких система значајно утичу на појаву међујезичког трансфера, као и да је ЛТ израженији на почетку учења, контекст каталонског као изборног изузетно је погодан за студије овог типа.

У истраживању су коришћене језичке биографије и упитник са осам питања, а други део података добијен је анализом грешака у писаној продукцији на завршном испиту на нивоу А2.

Резултати су потврдили значај типологије за испољавање ЛТ, пошто се трансфер у писању испојио само код студената који познају неки други романски језик. Такође, утврђено је да је већина студената свесна постојања трансфера, да су сви правилно проценили типолошку сличност, као и да језичке биографије могу да укажу на одређене тенденције у усвајању Л3, што су све сазнања која у будућности могу значајно да унапреде наставну праксу.

Кључне речи: лексички трансфер, Л3, психотипологија, каталонски, језичке биографије

Примљен: 3/6/2018 17:56:55

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* stefan.kovljanin@gmail.com

Јана Р. Живановић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ЈЕЗИК У КОНТЕКСТУ – АНАЛИЗЕ ТЕКСТОВА И ВЕЖБИ ЗА РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ТЕКСТА

Како ретко који ученик страног језика има прилику да усваја циљни језик у његовом природном окружењу, конзумеристичко друштво је у сталном процесу производње уџбеника прихваћеног као основно средство за стицање језичког знања и вештина. Управо се због тога поставља питање квалитета уџбеника и мере у којој они заиста припремају и оспособљавају ученике да одговоре изазовима савременог доба користећи циљни језик.

У овом раду усредсредићемо се на процес развоја једне од четири вештине – разумевања прочитаног текста. Посматрајући текстове у различитим уџбеницима (Headway, Face 2 Face, New English File, Upstream) и пропратне вежбе, покушаћемо да одговоримо на питање о примерености и аутентичности језика коришћеног на различитим нивоима, као и да ли се датим вежбама постиже жељени ефекат. У закључку ћемо навести шта је оно што чини добре вежбе, те чиме би наставници требало да се воде приликом одабира уџбеника, када је реч о развијању ове вештине.

Кључне речи: уџбеник, језик у контексту, читање, разумевање прочитаног текста, Headway, Face 2 Face, Upstream, New English File

Примљен: 3/9/2018 22:31:40

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* jana1992@outlook.com

Сандра Г. Миладиновић*

Универзитет у Београду,

Филолошки факултет

РЕЛЕВАНТНОСТ ТЕОРИЈЕ ВИШЕСТРУКИХ ИНТЕЛИГЕНЦИЈА ЗА НАСТАВУ СТРАНИХ ЈЕЗИКА

Суштина теорије вишеструких интелигенција лежи у тврђњи да је појединац обдарен са девет различитих типова интелигенције од којих је свака заступљена у различитој мери и може се развијати на разне начине. Овакво поимање интелигенције у супротности је са традиционалним схватањем према коме је интелигенција јединствена и подразумева синтезу математичких и лингвистичких способности. Наведено сведочи у прилог томе да је интелигенција схваћена сувише уско, што је у извесном смислу ограничило холистички развој појединца, будући да су остале способности занемариване. Ако имамо на уму чињеницу да дата теорија ставља у први план појединца и његове потребе, сасвим је разумљиво да би њена примена у настави страних језика имала позитиван утицај на развој интелектуалних способности ученика, те се ова тема намеће као једна од значајних у примењеној лингвистици. Стога, ово истраживање за свој предмет проучавања има релевантност теорије вишеструких интелигенција за наставу страних језика. Циљ је указати на значај који примена дате теорије може имати када је у питању унапређење квалитета наставе страних језика, као и уважавање индивидуалних разлика ученика.

Кључне речи: вишеструке интелигенције, настава страних језика, индивидуалне разлике

Примљен: 3/7/2018 20:57:06

Прихваћен: 3/13/2018 16:13:02

* sandramiladinovic@hotmail.com

Катарина Г. Мијаљевић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

УЛОГА ТИМСКОГ РАДА И МОТИВАЦИЈЕ ПРИ УЧЕЊУ ШПАНСКОГ ЈЕЗИКА

Тимски рад се тренутно сматра једним од најефикаснијих и најбољих начина рада у коме се људи организују како би што квалитетније обављали радне задатаке. Када је реч о образовању, спровођење заједничког рада би ученицима омогућило да се формирају као личности, а уједно би кроз такав рад унапредили и своје учење. Јасно је да без присуства мотивације код појединца заједнички рад не би могао да се реализује. Присуство мотивације заузима значајно место и при учењу страног језика. Циљ овог рада је да кроз опис и анализу спроведеног истраживања укажемо на значај тимског рада и мотивације при учењу, као и у настави страних језика. Истраживање је спроведено методом анкете која испитује ставове и мишљења студената према тимском раду, као и то колика је њихова мотивисаност за примену заједничког рада у настави шпанског као страног језика. Истраживање је показало колико је за анкетирани студенте прихватљив тимски рад у настави шпанског као страног језика, у којој мери је заступљена њихова мотивисаност и какав утицај имају на успех при учењу сваког ученика/студента у васпитно-образовним установама.

Кључне речи: тимски рад, мотивација, шпански као страни језик, анкета

Примљен: 3/15/2018 11:23:00
Прихваћен: 3/16/2018 10:11:00

* katarina2402@gmail.com

Александра Д. Кастратовић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ЕЛЕМЕНТИ ПОПУЛАРНЕ КУЛТУРЕ У РОМАНУ *СЛЕПИ УБИЦА* МАРГАРЕТ АТВУД

Роман *Слепи убица* Маргарет Атвуд, чију наративну основу представља прича о трансформацији главне јунакиње Ирис Чејс, истиче положај жене у патријархалном систему. Циљ овог рада је испитивање грађења идентитета главних женских ликова, на које је у великој мери утицала популарна култура. Такође, идентификујемо елементе популарне културе у Канади у двадесетом веку. Као и у већини романа Маргарет Атвуд, улоге женских ликова у друштву су маргинализоване и скрајнуте, али се у раду испитује у којој мери подлежу систему вредности који се мења, и бивају подвргнуте променама од почетка двадесетог века, преко Првог и Другог светског рата, све до деведестих година претходног века. Испитују се стереотипи о облачењу и гардероби као огледалу класних подела. Истраживање је првенствено фокусирано на студије Џона Фиска о популарној култури. Овакав приступ роману показаће маестралан начин на који Маргарет Атвуд даје социјалну критику канадског модерног друштва.

Кључне речи: Маргарет Атвуд, популарна култура, идентитет, женски ликови, облачење, социјална критика, XX век

Примљен: 3/6/2018 13:51:40

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* aleks.arsic85@gmail.com

Вишња В. Печенчић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ДИКЕНСОВЕ БОЖИЋНЕ ПРИЧЕ У ПОПУЛАРНОЈ КУЛТУРИ

Рад анализира однос Чарлса Дикенса према популарној култури на примеру његових *Божичних прича*. Разлог из којег су *Божичне приче* одабране као посредник у илустровању овог односа јесте њихова чврста повезаност са британским културним тековинама 19. века, будући да настају у оквиру такозваног Божичног препорода. Овај културолошки покрет био је значајна стратегија викторијанске културе, али је имао и великог одјека у популарној култури, чему су и Дикенсове приче у великој мери допринеле. Управо у контексту овог покрета, осветлићемо начине на који су *Божичне приче* играле улогу посредника између доминантне и популарне културе, анализирањем њихових инхерентних одлика, као и стратегија њихове дистрибуције. Ослањајући се на Фисково виђење популарне културе и на студију *Дикенс и масовна култура* Џулијет Џон, покушаћемо да издвојимо основне одлике *Божичних прича* које су их учиниле утицајним у популарној култури, као и културолошке факторе који су омогућили да остану утицајне до данас. Циљ рада је разумевање популарности Дикенсовог дела и увиђање парадоксалне природе те популарности, засноване и на критици, и на формирању капиталистичког културног модела.

Кључне речи: Чарлс Дикенс, *Божичне приче*, популарна култура, рецепција, јавна читања, серијализација

Примљен: 3/9/2018 13:50:51
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* visnjap@live.com

Марија Ч. Ђурђевић*
Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

РОМАН ХАНИФА КУРЕЈШИЈА *БУДА ИЗ ПРЕДГРАЂА* У КОНТЕКСТУ ПОПУЛАРНЕ КУЛТУРЕ

Циљ овог рада је анализа романа Ханифа Курејшија *Буда из предграђа* у контексту популарне културе. Први део рада представља теоријску позадину и објашњење концепта популарне културе Џона Фиска, који је потом, у другом делу, примењен на Курејшијево дело. Поп и панк музика од значаја су за овај роман, будући да се радња одвија у Великој Британији и Америци током седамдесетих година прошлог века, када долази до процвата најразличитијих поткултурних група, али и из разлога што ове врсте музике представљају изузетан пример популарног текста који, према Фиску, омогућава подривање владајућег система. Рад ће, стога, показати важност концепта популарне културе за Курејшијев роман на примерима главних ликова: Карима, Чарлија, Харуна и Еве, јер им она даје могућност превазилажења ограничења доминантне идеологије и културе и проналажења смисла и задовољства изван њихових домена.

Кључне речи: Ханиф Курејши, *Буда из предграђа*, популарна култура, висока култура, поп музика, панк поткултура

Примљен: 3/5/2018 19:00:12
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* marijadj05@gmail.com

Мирјана В. Мићић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

КРИЗА ИДЕНТИТЕТА У РОМАНУ ЦРНИ АЛБУМ ХАНИФА КУРЕЈШИЈА

Ослањајући се на претпоставку да књижевно дело рефлектује стварност и друштвено-политичке прилике у свету и однос светских сила према мање развијеним земљама, овај рад ће приказати последице које ти односи остављају на појединца који жели да буде прихваћен у друштву. Циљ рада је да се покаже да особа која покушава да се уклопи у средину која га доживљава као странца у једном тренутку доживљава кризу идентитета.

У раду је анализиран роман *Црни албум* Ханифа Курејшија. У уводном делу рада је приказана употреба термина „другости” у постколонијалној књижевности. Потом су дати најрелевантнији подаци о писцу, са циљем да се разуме његова потреба да пише о маргинализованим групама људи. У наредном делу рада је дата анализа романа и ликова који покушавају да пронађу себе у земљи у којој их други не прихватају. У последњем делу рада су сумирани разлози који доводе до кризе идентитета код појединца који на Западу покушава да преслика модел понашања који је друштвено прихваћен на Истоку.

Кључне речи: постколонијализам, други, *Црни албум*, криза идентитета, маргинализоване групе

Примљен: 3/7/2018 7:26:28

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* micic.mirjana@gmail.com

Катарина Н. Пантовић*
Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

КРИТИКА КЊИЖЕВНОГ КАНОНА: ДЕКАДЕНТНИ СУБЈЕКТ У РОМАНУ НАСУПРОТ Ж. К. УИСМАНСА

У раду настојимо да одредимо главне поетичке координате романа *Насуiproit* (1884) Ж. К. Уисманса и релације на основу којих се његов јунак Дезесент уписује у декадентно-симболистички код. Он репродукује идеале декаденције као што су: артизам, естетизам, артифицијелност, изразити индивидуализам, али и доколица, осећање егзистенцијалне тескобе и сл. Надахнут поетикама симболизма и натурализма, роман *Насуiproit* представља врхунац „естетизације декаденције”. Покушавамо да укажемо и на њен полемички потенцијал, јер Дезесент не само што се супротставља друштвеној заједници и одлучује да се из ње изолује, већ афирмише нову улогу читаоца и превреднује читав књижевни канон националне, француске књижевности, као и античке и касније хришћанске књижевности. У том смислу је занимљиво откриће да је већина дела 19. века, које је 1884. изабрао Дезесент, касније вреднована као модерна традиција - Е. А. По, Бодлер, Маларме, Флобер, браћа Гонкур итд, а као књижевни жанр канонизује песму у прози.

Кључне речи: Уисманс, декаденција, симболизам, естетизам, артифицијелност, Бодлер, улога читаоца, књижевни канон

Примљен: 3/7/2018 18:45:42
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* einekleinefrau94@gmail.com

Светлана В. Стевановић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

МАРГИНАЛИЗОВАНИ И ХИБРИДНИ ИДЕНТИТЕТИ У ПРИЧАМА „ДВЕ ОБАЛЕ” И „АПОЛОН И КУРВЕ”

Рад има за циљ преиспитивање улоге која је у причама Карлоса Фуентеса „Две обале” и „Аполон и курве” дата маргинализованим приповедачима, Херониму де Агилару и Винсенту Валери. У првом случају, реч је о једној од историјских личности која је у званичној историји успутно споменута, а којој Фуентес даје улогу приповедача у жељи да надомести њено изопштавање. У другом случају, реч је о представнику северноамеричких туриста који обзнањује да у XX веку Јужна Америка бива колонизирана од стране САД-а. Имајући у виду да је Агилар био преводилац Ернана Кортеса, а самим тим и посредник између две културе, Шпаније и Америке, а да је Валера Северноамериканац ирског порекла, који долази на тло Латинске Америке у потрази за сопственим идентитетом, рад тежи разматрању њихових личности као репрезентативних примера једног хибридног идентитета који се дефинише у месту које Хоми Баба назива „Трећим простором”. Реч је о простору хаотичне стварности у ком обитавају све посредничке фигуре које се налазе на граници између две културе, а самим тим и два (или више) идентитета. Стога се они не могу свести на једну од две супростављене стране, већ се легитимишу у средини или између њих.

Кључне речи: „Две обале”, „Аполон и курве”, Карлос Фуентес, идентитет, маргина, хибридна

Примљен: 3/7/2018 21:18:02
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* svetlana.stevanovic@filum.kg.ac.rs

Бранка Б. Огњановић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ПОСТХУМАНИ ИДЕНТИТЕТ У РОМАНУ *ICH WERDE HIER SEIN IM SONNENSCHN EIN UND IM SCHATTEN* КРИСТИЈАНА КРАХТА

У раду се пружа увид у конституисање постхуманог, хибридног идентитета, у роману *Ich werde hier sein im Sonnenschein und im Schatten* Кристијана Крахта. Указује се на конструкције биолошког и дискурзивног идентитета у дистопијском простору алтернативно-историјске Швајцарске со-вјетске републике, описане у роману, ослањајући се на теорије о постхуманом Катарине Хејлс и схватања (пост)хуманог тела Џудит Батлер, Доне Харавеј и других теоретичара, уз посебан осврт на постколонијални аспект обликовања идентитета на-ратора и немачко-афрички колонијални дискурс у савременој немачкој књижевности.

Кључне речи: идентитет, тело, постхумано, постколонија-лизам, немачки колонијализам

Примљен: 3/5/2018 12:46:54

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* branka.b.ognjanovic@gmail.com

Наташа П. Јевђевић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ИСТОРИЈА И ФИКЦИЈА У РОМАНУ *ЕСТОРИЛ* ДЕЈАНА ТИАГО СТАНКОВИЋА

Роман *Есторил* привлачи пажњу читалаца маестралном игром којом су историјски записи, пронађени у архивама Београда и Лисабона, претворени у колаж кратких фикционалних прича које се одвијају унутар хотела „Паласио”, у монденском летовалишту Есторил код Лисабона. Дејан Тиаго Станковић гради роман на архивским записима, причама из детињства, цитатима из литературе коју воли, стварајући тако интертекстуалне везе које доводе у питање јасноћу граница између истине, историје и фикције. Рад се ослања на теоретичаре постмодернизма, пре свега на рад Л. Хачн, зато што се историографска метафикција издваја као подесан жанр за дестабилизацију историјског наратива. У роману се истражним поступцима, на основу радова постмодернистичких теоретичара, поткрепљује сумња у веродостојност историјских записа, чиме се они отварају читаоцу за индивидуално тумачење.

Кључне речи: *Есторил*, Паласио, историја, метафикција, архив, цензура, Дејан Тиаго Станковић, сећање

Примљен: 3/7/2018 14:15:41

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* natasajevdjevic01@gmail.com

Ирина В. Гудурић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

АЛБАНСКА ГОЛГОТА У ДЕЛИМА БРАНИСЛАВА НУШИЋА И ВЛАДИМИРА СТАНИМИРОВИЋА

У раду су анализирана три дела која тематизују Први светски рат и повлачење српског народа преко Албаније. У уводном делу рада, поред историјских чињеница, дат је и преглед српских писаца који су учествовали у Великом рату, као и приказ књижевних дела о том догађају. Као предмет рада одабрана су дела Бранислава Нушића *Девејстшојетинаесџа*, *шраџедија једног народа* и *Велика недеља*, као и драма Владимира Станимировића *Изгнаници*. Прво, најкомплексније од њих, жанровски специфично, настало је као одраз Нушићеве туге за сином који је погинуо почетком рата. Већ посвета указује да је у питању књига-кенотаф, у којој је колективна трагедија проткана личном. Као драмску верзију и тематску допуну овог дела Нушић је у емиграцији написао *Велику недељу*. Владимир Станимировић био је члан Дринске дивизије, аутор је „Крфског епитафа”, а своје ратно искуство преточио је у драму *Изгнаници*, чији је поднаслов „Албанска голгота, у три дела, у стиху, са прологом”. Циљ овог рада је компаративна анализа тематски сродних књижевних дела, која, упркос уметничком и историјском значају, нису била предмет детаљнијих књижевних разматрања, нити су позната широј читалачкој публици.

Кључне речи: Први светски рат, Бранислав Нушић, Владимир Станимировић, кенотаф

Примљен: 2/15/2018 20:09:32
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* irina.milovanovic989@gmail.com

Марија С. Пантовић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ПРОБЛЕМ ИСТОРИЈЕ У РОМАНУ КАКО УПОКОЈИТИ ВАМПИРА БОРИСЛАВА ПЕКИЋА

У раду настојимо да осветлимо проблем историје у роману *Како упокојити вампира*, при чему се семантичка и методолошка анализа ограничава на постулате школе новог историзма. Романескна грађа кореспондира са ставовима представника новог историзма у поимању историје као текстуалног трага. Роман *Како упокојити вампира* нуди се као текстуални траг историје, при чему се не посматра независно, већ у оквиру историјских догађаја са којима је у својеврсној полемици. Драма Пекићевог јунака твори се након активирања психолошке свести, што омогућава да се историја 1943. поима као историја једне ауторитативне власти и жртвовања људског принципа као залага за моћ Другог - идеологије. Временско измештање самог субјекта праћено је, дакле, први пут - доживљеном историјом, а други пут - текстуалним трагом, подједнако живим и актуелним. О појму актуелне историје посведочиће сам роман, јер поновни сусрет са историјом представља дискурс самог романа. Писмо прво, које уводи читаоца у дискурзивни простор историје, осветлиће приповедачево поимање дате историје. Циљ рада и јесте да покаже како литерарно дело није само репрезент историјских догађаја већ и активни учесник у истим.

Кључне речи: нови историзам, историја, повампирена историја, како упокојити прошлост

Примљен: 3/9/2018 13:09:01

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* маја.profesor@gmail.com

Ђорђе Р. Радовановић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

НЕУСПЕЛО САМОУБИСТВО КАО ПОЉЕ ДЕОНТОЛОГИЗАЦИЈЕ МОДЕРНИСТИЧКОГ СУБЈЕКТА

У раду настојимо да прикажемо облике трансформације и еволуције модерностичког субјекта на примерима неуспелих суицидалних ситуација у прози српског и европског модернизма. Започињући компаративно истраживање романом *Идиоти* Фјодора Михајловича Достојевског, а завршавајући га *Романом о Лондону* Милоша Црњанског, и *Гробницом за Бориса Давидовича* Данила Киша, долазимо до закључка о постојању заједничких, христоликих својстава анализираних јунака. Настојање да се рекреира Христов подвиг кроз неуспело саможртвовање (суицид) јесте знак унутар кога се читава деонтологизација и детрагизација модернистичких субјеката и препознаје јасна еволутивна линија која обухвата епоху у обе своје тачке, полазној (коју репрезентују романи Достојевског), где је суицид начин присвајања слободе од божанског апсолута, то јест смештање субјекта на пољуљани пијадестал трансценденције, и завршној (Киш, Црњански), где је суицид последње прибежиште субјекта у једном свету који губи свој позитивни трансцендентални лик, постајући простор деловања демонских, деонтологизирајућих сила, свет из кога се узалуд бежи.

Кључне речи: модернизам, самоубиство, Црњански, Достојевски, Христос, трагични субјекат

Примљен: 3/8/2018 18:43:44
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* djolllee@live.com

Дина М. Липјанкић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

А(ТЕМПОРАЛНОСТ) РОМАНА О ЛОНДОНУ

Рад испитује категорију темпоралности у оквиру садржаја романескних и аутопоетичких референци *Романа о Лондону*. Узрочно-последични догађаји, реверзибилност истих, али и цикличност, основа су самог рада. Полазећи од те основе, у раду се не занемарује ни читавање темпоралности на пасивним елементима. Сучељавањем и међузависношћу таквих показатеља темпоралности у оквиру двају ентитета, романескног и аутопоетичког, испитују се нивои темпоралности: подударности, пресеци и напоредности.

Кључне речи: линеарност, реверзибилност, цикличност, нивои темпоралности

Примљен: 3/9/2018 18:48:39

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* lidina_la@hotmail.com

Јасмина Б. Тешовић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

МЕСТО И УЛОГА АНИМАЛНИХ МОТИВА У СТРУКТУРИ ДВАЈУ ПОГЛАВЉА РОМАНА ОСТРВО МЕШЕ СЕЛИМОВИЋА И РОМАНА О ЛОНДОНУ МИЛОША ЦРЊАНСКОГ

У раду се анализирају место и улога анималних мотива у структури поглавља „Дивљи коњи”, романа *Острво*, и „Наше сестре кокоши и браћа свиње”, *Романа о Лондону*. Циљ истраживања јесте структуралистичко указивање на сличности разлика у обради поменутих мотива који код Меше Селимовића и Милоша Црњанског имају заједничко исходиште у скривеној фигури Мефистофела. На тај начин се успостављају нове књижевне релације између стваралаштва два писца. У раду смо представили најважније идеје Клода Леви-Строса о тотемизму, уз напомену да се у књижевном стваралаштву Селимовића и Црњанског не може говорити о тотемизму као феномену, али се може говорити о његовим кључним елементима. Показали смо да је механизам дејстава ђавола прозирности код Црњанског, односно ђавола прецизности код Селимовића, доследно погубан по животе главних јунака, независно од тога јесу ли они насељеници усамљеног острва или грађани једног мегалополиса. То је, између осталог, препознато као оригиналност Селимовићеве и Црњанскове замисли фигуре Мефистофела. Овај рад би стога могао бити подстрек будућим поређењима њихове прозе.

Кључне речи: анимални мотиви, структура, тотемизам, Мефистофел, Милош Црњански, Меша Селимовић

Примљен: 3/9/2018 15:51:48
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* tesovicbjasmina@gmail.com

Нина А. Катана*

Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

МЕХАНИЗАМ ВЛАСТИ У РОМАНУ ПРОЦЕС ФРАНЦА КАФКЕ И РОМАНУ ДЕРВИШ И СМРТ МЕШЕ СЕЛИМОВИЋА

У раду је реч о интертекстуалном дијалогу између романа *Процес* Франца Кафке и романа *Дервиш и смрт* Меше Селимовића. У Кафкином роману мотив власти се афирмише кроз хијерархију коју чине непознати врх власти – Суд, као и они инфериорни у односу на њега: адвокати, судије, стражари. Хијерархију власти у Селимовићевом роману чине: кадија, муселим, муфтија, као и њима надређена „невидљива рука у Стамболу”. Оно што је заједничко теми власти код оба писца, и Кафке и Селимовића, јесте апсурдност власти коју сваки писац приказује аутентично. Кроз приказ феномена власти говори се и о питању кривице човека савременог доба, као и о питању побуне. Циљ рада јесте приказати наведене мотиве у Кафкином и Селимовићевом роману као мотиве савременог доба, затим приказати суровост механизма власти у књижевности двадесетог века.

Кључне речи: власт, апсурд, сукоб, кривица, Франц Кафка, Меша Селимовић

Примљен: 3/8/2018 21:00:29
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* ninajekic@yahoo.com

Марија Д. Исаиловић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ЉУБАВНА ЛИРИКА У ЛИРИЦИ ИТАКЕ МИЛОША ЦРЊАНСКОГ

У овом раду ћемо се бавити питањем присуства љубавног контекста у *Лирици Ишаке*, имајући у виду да се концепција љубави у овом делу може посматрати са више аспеката. Представимо на који начин аутор, у једном делу свог песништва, радикално одбацује љубав и усмерава је на предмет бласфемije која је, према његовом уверењу, уметнички оправдана. Показаћемо и то како аутор заправо показује да према традицији љубави гаји пародичан и саркастичан однос, али, не поричући њено само постојање, па ни могућност њеног остварења. Ослањајући се на ауторову естетику лирског која подразумева и естетику о животу, природи, жени и љубави, показаћемо да аутор у песмама са темом љубави повезује лирске емоције са личним доживљајима, дајући не само естетски печат својој поезији, већ и своју филозофију љубави и жене.

Кључне речи: Црњански, *Лирика Ишаке*, љубавна лирика, жена, бласфемija

Примљен: 3/6/2018 14:37:08
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* marija.ts@gmail.com

Ивана И. Петковић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ДИЈАЛОЗИ И ДЕКЛАМАЦИЈЕ КАО ПРВЕ ДРАМСКЕ ФОРМЕ СИМЕОНА ПОЛОЦКОГ

У раду ћемо настојати да преиспитамо место и важност дијалога и декламација Симеона Полоцког (1629—1680) у руској књижевности XVII века. Ови, за руску књижевност нови драмски облици, настали су делом под утицајем западно-европске и пољске књижевности, али и под утицајем панегиричке поезије коју је писао сам Симеон Полоцки. Циљ нам је и да утврдимо значај аутора у креирању ових жанрова у руској књижевности, њихову самосталност у односу на античку традицију, западноевропску и пољску књижевност, као и да утврдимо везу између форми панегирика и декламација Симеона Полоцког. У томе ћемо се ослонити на дело *Пастирске беседе* (*Беседы пастушеские*), које је написано у форми дијалога, и на декламације настале у периоду 1660—1678.

Кључне речи: дијалози, декламације, Симеон Полоцки, драмска форма

Примљен: 3/12/2018 21:08:11
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* petkovicivana1011@yahoo.com

Сузана М. Симић*

Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

НАТАЛИЈИНЕ РУЖЕ И ТРЊЕ

Истраживачка пажња у раду усмерена је на лик, дело, успомене и драмску судбину краљице Наталије Обреновић. Предмет анализе овог рада су Наталијини књижевни радови, писани трагови у књизи *Ружа и трње*. Ова књига покушај је да се обухвате писани трагови који су остали после ове српске краљице као значајна и драматична сведочанства о једној славној епохи стварања модерне српске државе. Поред тога, у раду је заступљена и компаративна анализа Наталијиних мемоара са драмама *Конак*, Милоша Црњанског, и *Силазак с престолоа*, Ранка Младеновића, како би се показала целовита слика њене личности и њених особина. У наведеним драмским делима уочено је присуство жене Милана Обреновића. Циљ рада је да се прикаже богата прошлост српске књижевности, историјски и књижевни значај радова краљице Наталије, али и њена драмска судбина. У истраживању је заступљена аналитичка метода. Анализом Наталијиних мемоара, прича, афоризама, преписке, долазимо до закључка да књижевност настаје из живота и због живота, посебно када је он буран и пун успона и падова какав је био живот Наталије Обреновић - Пун ружа и препун трња.

Кључне речи: Краљица, успомене, афоризми, драма, руже, трње

Примљен: 3/7/2018 11:32:27
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* sukasimic@gmail.com

Александра Н. Соврлић*
Универзитету у Новом Саду,
Филозофски факултет

ЛАЖА И ПАРАЛАЖА НОЋИ ДУШАНА МАТИЋА

У овоме раду настојали смо да прикажемо различите одлике Матићевог стваралаштва у целини, које се могу пронаћи у његовом делу *Лажа и паралажа ноћи*. Кроз осам поглавља дела покушаћемо да проблематизујемо његову жанровску одређеност на основу мешовите структуре. Од стихова, преко прозе, ово дело представља један својеврстан документ који се тиче успешности рада овога писца. Осврнућемо се и на есејистичку ноту која је свакако најдоминантнија. Сваки сегмент овога дела носи у себи неку врсту књижевне и животне поучности која проговара из писца. Поред писања, као једног од примарних мотива у делу, пажњу ћемо усмерити и на пишчево осликавање рата, историјску тематику, језичке и стилске одлике дела, језичке недоумице.

Кључне речи: Душан Матић, надреализам, поезија, проза, есеј, Други светски рат, ноћ

Примљен: 3/6/2018 7:37:25
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* aleksandra.sovrlic@pr.ac.rs

Милена Ж. Кулић*

Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

ДРАМСКА ЗАОСТАВШТИНА БОРИСЛАВА ПЕКИЋА

Полазећи од аутопоетичких записа, изнетих у есејима: „Позориште као исповедаоница. Размишљања поводом драме *До виђења, друже, до виђења*” и „Позориште као соба за разбијање стакла”, у овом раду ће бити речи о драмским делима Борислава Пекића, која су објављена тек 2006. године: *Чај у пети*, *Рађање једног записника*, *Златно руно*, *Чисти и нечисти или Чудо у Јабнелу*, $x+y=0$. Дrame Борислава Пекића представљају својеврсни наставак романескног опуса, доследно пратећи трендове европског позоришта 20. века. На примеру ових пет драмских дела биће показан поступак прожимања драмских и приповедних елемената у контексту целокупне Пекићеве драматургије и драмске поезике. Драмски експерименти биће тумачени као средство стварања уметничке реалности помоћу које се лече психолошке трауме, имајући у виду да је драмски опус Борислава Пекића недовољно до сада истражен због упућивања рецептивне пажње на обиман прозни опус. Биће указано на жанровску поливалентност која проистиче из прецизних одредница подналова његових драмских дела.

Кључне речи: позориште, психотерапија, поезика, жанрови, аргонаутика, Борислав Пекић

Примљен: 3/7/2018 19:00:03

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* milenakulic1@gmail.com

Милица Б. Абрамовић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

(НЕ)ПОПУЛАРНОСТ ТРАГЕДИЈЕ У ИТАЛИЈИ И ЕНГЛЕСКОЈ

Овај рад се бави упоређивањем популарности трагедије у Италији и Енглеској кроз приказ развоја италијанске трагедије и њеног извођења на сцени и могућих разлога за њену непопуларност и стагнирање насупрот успеха енглеске трагедије, која се, према неким ауторима, развијала управо под утицајем италијанске књижевности. Виторио Алфиери, који се сматра оснивачем италијанске трагедије, није допринео, већ постао препрека њеном развоју у Италији, својим дубоко класичарским поимањем трагедије и веровањем у њен потенцијал да научи гледаоце моралном расуђивању. С друге стране, енглески драматурзи, који су били у већој мери укључени у позоришно извођење драме, понајвише Шекспир, пишу трагедије, удаљавајући их од Сенекиних идеја и моралних поука, али, донекле, и по укусу публике. Циљ рада је да прикаже како јединствени начин на који су италијански, односно енглески драматурзи, разумели трагедију, утиче на популарност или непопуларност те форме у овим два различитим културама.

Кључне речи: трагедија, Италија, Алфиери, Енглеска, Шекспир, позориште

Примљен: 3/9/2018 3:38:08

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* milica.abramovic@gmail.com

Љубица З. Зекић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ПОЕТСКА И ДОКУМЕНТАРНА (НЕ) ДОВРШЕНОСТ СЛИКЕ БУГАРСКЕ У ПУТОПИСНОЈ ПРОЗИ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ПЕСНИКИЊА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ И ВЕСНЕ ПАРУН

У овом раду ревалоризују се маргинални текстови путописне прозе двеју песникиња бивше Југославије – Десанке Максимовић и Весне Парун. Циљ рада јесте приказивање флуидности жанра путописне прозе у контексту поетичких, имаголошких, идеолошких и симболичких представа о Бугарској. Наративно приказивање суседне, нејугословенске земље, има две сржне интенционалне линије: о Другом човеку и Другом мору. Указује се на сличности поетских представа двеју песникиња о Бугарској, али и на њихова разлижења у смеру функција путописне прозе. Са једне стране, у питању је романтичарско-просветитељска линија српске књижевности, док је, са друге стране, у питању прозападна, модернистичка линија хрватске књижевности, која се огледа у отварању пут(овањ)а ка оностраности. Отварањем ка оностраности упућује се на метафизичке, наративне и имагинативне представе довршености и недовршености дате слике. У сазнајној перспективи путописног света двеју песникиња (не)довршеност се може препознати у илузији испуњења двају метафизичких избора документарно-поетске реализације пред историјским изазовима XX века.

Кључне речи: путопис, Бугарска, Друго море, Црно море, Други човек, (не)довршеност, змија, иконостас

Примљен: 3/5/2018 15:41:29
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* ljubica.zekic@gmail.com

Емина С. Перић Комненовић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ОДНОС МАРГИНЕ И ЦЕНТРА У РОМАНУ БРАТ ДАВИДА АЛБАХАРИЈА

У раду се анализира однос маргине и центра у вези са реконституисањем субјекта у роману *Брат* Давида Албахарија са аспекта постструктуралистичких теорија. Основни циљ истраживања јесте откривање планова на којима се у роману формирају релације између центра и маргине, које су специфичности тих релација и какви су њихови међусобни утицаји. Уз постављање на претходна проучавања Албахаријеве поетике, у раду је коришћен аналитичко-синтетички, иманентни и компаративни метод. Очекивани резултати истраживања заснивају се на препознатим опозицијама у родним, етничким и културним идентитетима ликова, на запаженим интертекстуалним референцама у роману, као и на уоченој дестабилизацији фигуре писма и фигуре родитеља. Истраживања су посвећена и нарацији у роману и онеобичавању као поступку који писац користи како би деконструисао појмове крвног сродства, родитељства и породице и како би (не)посредно позвао на преиспитивање друштвене одговорности појединца.

Кључне речи: Давид Албахари, постструктурализам, интертекстуалност, субјект, род, идентитет, маргина, центар

Примљен: 3/3/2018 16:48:29
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* eminaperic1993@gmail.com

Сара М. Симић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ИНТЕРТЕКСТУАЛНОСТ, ХИБРИДНОСТ И ПОТРАГА ЗА ИДЕНТИТЕТОМ У ДВОЈНОМ ДРЖАВЉАНСТВУ НИНЕ ЈАРГЕКОВ

У раду се анализира проблематика појма „идентитета” на примеру романа *Двојно држављанство* Нине Јаргек, у ком је исти сагледан кроз призму двоструке припадности, тачније припадности двама државама и двама нацијама. Стога, циљ нашег рада првенствено представља расветљавање мотива потраге и лутања, као и устаљене дијалектике налажења–неналажења идентитета, кроз интертекстуалне везе са *Одисејом*. Такође, ослањајући се на појам „хибридности”, у раду анализирамо подвојено својство идентитета егзиланта – у контексту политички успостављеног идентитета – и питање могућности његове изградње, што нас наводи на преиспитивање константне деконструкције и реконструкције егзила и његовог утопијског смисла у поменутом роману.

Кључне речи: интертекстуалност, хибридно, идентитет, припадност, Одисеј, Нина Јаргек

Примљен: 3/5/2018 16:04:53

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* simic.m.sara@gmail.com

Христина Љ. Аксентијевић*

Универзитет у Нишу,
Филозофски факултет

ДЕМИТОЛОГИЗАЦИЈА ТРАДИЦИОНАЛНЕ ПРЕДСТАВЕ О НАЦИОНАЛНОМ ИДЕНТИТЕТУ И СЛИКА ДРУГОГ У ДРАМИ ЦРНИЛА КОЛЕТА ЧАШУЛА

Користећи имаголошки приступ, рад има за циљ анализу представе о македонском националном идентитету, као и приказ слике о Другом и страном у драми *Црнила Колета Чашула*. Део рада истражује процес демитологизације идеализоване представе о македонском народу, афирмисане у традицији народног и индивидуалног књижевног стваралаштва. Увиђа се субверзивност Чашуловог односа према традиционалним матрицама и отклон од устаљене етноцентричне визије. Приказ догађаја и ликова из македонског етникума сагледава се у контексту балканистичког дискурса, односно стереотипне представе о балканском менталитету која се пласира у литератури. Други део рада усмерен је на виђење етничког и верског Другог. Разматрањем односа националног идентитета и алтеритета прати се конструкција слике о страним народима: најпре о Турцима као поробљивачима, затим о Бугарима као идеолошким непријатељима. На крају се историјски супстрат драме повезује са симболичком темом црнила виђеном двојачко: црнила у границама македонског националног простора (најуже повезана са темом самоистребљења нације), и црнила у универзалном значењу деградације људског и моралног, услед егзистенцијалног апсурда који режира политички тероризам.

Кључне речи: демитологизација, имагологија, феномен страног, Други, балканизам, алтеритет, апсурд, идеологија

Примљен: 3/8/2018 19:53:49
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* tinaksentijevic@yahoo.com

Ивана Н. Дејановић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ОСМАНСКА КУЛТУРА У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ 20. ВЕКА

Вишевековно административно и културно присуство Османског царства на подручју Балкана узроковало је конгломерацију османске и културе балканских народа. Рад се бави утицајима културе Османског царства на домицилно становништво, присутним у делима српских реалиста. Истраживани су османско-исламски елементи у приповеткама и романима насталим крајем 19. и почетком 20. века. Обрађена су дела која за тему имају доба суживота Османлија и локалног становништва, дела која се баве повлачењем Османлија са Балканског полуострва, као и дела у којима су присутни обичаји и култура живљења међу локалним становништвом након ослободилачких борби почетком 20. века. Кроз анализу обрађених дела указано је на присуство елемената културе Османског царства у делима српских писаца, имајући за циљ да се укаже на алтернативне начине посматрања и проучавања књижевних дела инспирисаних мултикултуралношћу у време владавине Османлија.

Кључне речи: Османско царство, српски реализам, Јелена Димитријевић, Бранислав Нушић, Борисав Станковић, Иво Андрић, мултикултуралност

*Примљен: 3/6/2018 18:31:53
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58*

* ivana.dejanov.fil@gmail.com

Милена Р. Нешић Павковић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

„ЖЕНА ЈЕ ЖЕНИ ВУК!” О ПОЛОЖАЈУ ЖЕНА И ЊИХОВОЈ НЕСОЛИДАРНОСТИ У РОМАНУ ЉУБАВНИЦЕ ЕЛФРИДЕ ЈЕЛИНЕК

Елфриду Јелинек можемо дефинисати као најистакнутију представницу феминистичке књижевности на немачком говорном подручју, јер, вербализујући неправде из свакодневног живота, она доприноси уочљивости незавидног положаја жена и осветљењу друштвене реалности. Њен роман *Љубавнице* (1975) један је од најчитанијих и најангажованијих романа тог доба. Мишљу „ако неко има судбину, онда је то сигурно мушкарац, ако некога снађе судбина, онда је то жена”, Јелинекова осликава инфериорност жене у доминантно мушком друштву. Међутим, допринос ове нобеловке не лежи само у пуком представљању потлачености жене унутар друштва, већ она специфичним језичким средствима указује на саучесништво жена у успостављању таквог вредносног система. Циљ нашег рада је да у поменутом роману анализирамо положај жена у другој половини 20. века у традиционалном аустријском друштву, али да, читајући литерарне трагове, укажемо и на њихову међусобну несолидарност, јер, како наводи Јелинек: „[...] жене више не виде оно што их спаја, виде само оно што их раздваја”.

Кључне речи: Елфриде Јелинек, роман *Љубавнице*, положај жена, родна и класна НЕравноправност

Примљен: 3/10/2018 12:33:31
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* milena.nesic@filum.kg.ac.rs

Марија М. Ђорђевић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ПОГУБНИ УТИЦАЈ ПАТРИЈАРХАТА НА ЕСТЕРИНУ ДЕПРЕСИЈУ И ПОТОЊИ ОПОРАВАК У РОМАНУ *СТАКЛЕНО ЗВОНО* СИЛВИЈЕ ПЛАТ

Овај рад се фокусира на мотиве патријархата и утицај мушких ликова на настанак и развој депресије код главне јунакиње, Естер Гринвуд, у роману *Стаклено звоно* америчке списатељице Силвије Плат. Занемарујући аутобиографски елемент колико год је то било могуће, и посматрајући јунакињу романа у контексту времена и социополитичког окружења, аутор рада је желела да покаже колико дубоко су наизглед безазлени поступци мушких ликова оставили траг на Естер и колико је притисак тадашњег друштва на жене био окрутан и немилосрдан до те мере да доведе младу жену до покушаја одузимања сопственог живота. Силвија Плат увлачи читаоца у ум особе која губи контакт са сопственим бићем, која не уме да дефинише ни себе ни своје циљеве и жеље, али се, упркос свим очекивањима, не предаје, и коначну победу издејствује тек у тренутку када збаци окове патријархалног устројства и прекорачи ограничења која друштво има од једне жене. Аутор рада је посматрала овај роман и као значајан извор феминистичке речи, јер, не само временски, већ и тематски претходи ономе што ће касније бити названо другим таласом феминизма, који је Силвија Плат овим романом успела да најави, али, нажалост, не и да дочека.

Кључне речи: Силвија Плат, положај жене, патријархат, друштвена опресија, депресија, самоубиство

Примљен: 3/9/2018 12:57:30
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* marija.dj.eng@gmail.com

Драгана Д. Мишковић*
Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

УЛОГА ЧАРОВНИЦА У ФЕМИНИСТИЧКОМ ПРИСТУПУ АРТУРИЈАНСКОЈ ЛЕГЕНДИ: МАГЛЕ АВАЛОНА МЕРИОН ЦИМЕР БРЕДЛИ

Циљ овог рада је да роман *Магле Авалона*, америчке књижевнице Мерион Цимер Бредли, представи у светлу феминизма, тачније другог таласа феминизма. Рад тежи да прикаже чаробнице као оне које се одупиру конвенцијама патријархалног друштва, кроз поштовање Богиње кроз коју потврђују своју моћ, независност и право на свој глас у, за жене непријатељској средини – артуријанској легенди, у којој је све до друге половине двадесетог века био доминантан мушки глас. Осим што се фокусира на личности три најзначајније чаробнице и њихову борбу против патријархата, рад ће приказати и њихове међусобне односе, пријатељство и љубав између жена, као вредности феминизма које премошћују време.

Кључне речи: *Магле Авалона*, Мерион Цимер Бредли, феминизам, чаробнице

Примљен: 3/15/2018 21:03:41
Прихваћен: 3/16/2018 7:46:18

* miskovic.dragana@hotmail.com

Јелена М. Тодоровић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ЛИК МЕДЕЈЕ У ЕУРИПИДОВОЈ ТРАГЕДИЈИ

Предмет рада је специфичност Еурипидових ликова и његов однос према митском предлошку који бира за основу својих трагедија, са посебним освртом на лик Медеје у истоименој трагедији. Један од психолошки најсложенијих женских ликова античке трагедије је и главни лик, што не одступа значајније од књижевне традиције, али свакако демонстрира критику положаја жене и наклоности према варварима. Својеврсна синтеза, карактеристика античких хероја и женских ликова, која постаје бит Медејиног лика је изразито иновативна. Анализом дискурса настојаћемо представити поступак којим се конституише лик срдите и махните чаробнице Медеје, са освртом на чедоморство и однос са хором жена. Циљ рада је истицање особина драмског јунака у лику Медеје и издвајање оних карактеристика које су иновативне у античкој трагедији.

Кључне речи: антика, трагедија, Еурипид, Медеја, лик, жена

Примљен: 3/6/2018 10:12:47
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* jelena.todorovic@filum.kg.ac.rs

Павлина З. Мијатовић Попић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ЛЕПОТА ОКОВАНА СТИГМОМ У ДЕЛИМА КОШТАНА И ИГРАЧИЦА ИЗ ИЗУА

У раду је дата компаративна интерпретација унутрашњих светова двају књижевних ликова – Каору из новеле *Играчица из Изуа* јапанског нобеловца Јасунарија Кавабате и Коштана из истоимене драме једног од најзначајних писаца српског реализма Борисава Станковића. Рад указује на велику сличност између два великана писане речи, пре свега на тематској равни, упркос другачијим културолошким миљеима и меридијанима којима припадају. Женско питање, као непопустљива спона, повезује писце. Анализом карактерних црта двеју друштвено одбачених жена, Кавабатине путујуће играчице и Станковићеве ромске певачице, дат је критички осврт на судбину жена које стоички носе терет стигме, као и на различите аспекте проблема негативног етикетирања припадника/ца маргиналних група у конзервативним срединама Јапана и Балкана са почетка двадесетог века. Посебан акценат у раду дат је колоритним описима унутрашње и спољашње лепоте жене и идеализоване љубави према њој. Иако рад потврђује трагичну судбину лепих и талентованих, али социјално дискриминисаних индивидуа, у њему се велича задивљујуће умеће њиховог спонтаног живљења, тежња ка еманципацији и ослобађању из окова традиционалних образаца.

Кључне речи: *Коштана*, *Играчица из Изуа*, стигма, дискриминација, положај жене

Примљен: 3/10/2018 15:04:29
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* linailidija@yahoo.com

Наташа С. Дракулић*
Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

ЕЛЕМЕНТИ ХУМОРА У УСМЕНОЈ ЕПИЦИ С МОТИВОМ ТРАНСРОДНОГ ПРЕРУШАВАЊА

Рад полази од претпоставке да је мотив трансродног прерушавања у усменој епици хуморно обојен с обзиром на то да подразумева замену идентитета, уз прелазак из маскулиног у феминин, односно фемининог у маскулин домен моћи. Истраживачки корпус обухвата *Ерланџенски рукопис*, као и збирке Валтазара Богишића, Вука Стефановића Караџића и Симе Милутиновића Сарајлије. Грађа је испитивана у контексту студије *Сиваралаштво Франсоа Раблеа и народна култура средњега века и ренесансе* Михаила Бахтина. Посебна пажња посвећена је сегментима песама где су заступљени елементи смеховног и еротског, при чему се издвајају комичне ситуације настале услед премоделовања људског тела. Такође, истичу се обредни корени мотива маскирања мушкарца у жену, то јест жене у мушкарца, али и њихова аутентичност у епском жанру, која се превасходно огледа у функцији преоблачења.

Кључне речи: усмена епика, прерушавање, хумор, родни идентитет, маскулино, феминино

Примљен: 12/30/2017 20:12:57
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* natdrakulic@gmail.com

Јелена Ђ. Весковић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

КРАЉ СТЕФАН ДЕЧАНСКИ И КРАЉ МИЛУТИН У ЖИТИЈНИМ И ДРАМСКИМ КЊИЖЕВНИМ ДЕЛИМА

У раду ћемо покушати да прикажемо историјске ликове краља Стефана Дечанског и Милутина, из светородне лозе Немањића, на основу компаративне анализе књижевних дела из средњег века српске књижевности и драма *Смрти Стефана Дечанског*, Јована Стерије Поповића, и *Краљева јесен*, Милутина Бојића. Обухватајући историјски предлогак у овим делима, приказаћемо дијахронијску раван развоја ликова у житијној књижевности као савременику доба у којем Немањићи владају, и драмској обради, удаљеној временски и културолошки од средњег века. Сагледаћемо психолошки развој ликова који обухвата владарски, религијски и људски аспект личности краља Стефана Дечанског и краља Милутина. Поред тога, обрађиваћемо пажњу на однос према историји са синхронијског аспекта, у житијима, и дијахронијског, у драмама Поповића и Бојића, али и са гледишта читалаца који декодирају књижевност средњег века, служећи се суженим избором историјских докумената који могу бити сведоци српском средњем веку.

Кључне речи: краљ Стефан Дечански, краљ Милутин, житије, драма, сукоб, жртва, историја, средњи век

Примљен: 3/8/2018 8:52:16

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* jeca.veska@gmail.com

Данијела С. Митровић*
Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

СИМБОЛИКА ВУКА У СРПСКОЈ И ЕНГЛЕСКОЈ УСМЕНОЈ КЊИЖЕВНОСТИ

У средишту пажње овог реферата биће симболичка представа вука у енглеској и српској усменој књижевности, док ће циљ бити покушај изналажења одговора о узроцима потенцијалних сличности и разлика у постојећим представама.

Користећи се компаративном методом приступа тексту, покушаћемо да укажемо на двострукост симболике вука у обе традиције, у којима се појављује са предзнаком како позитивног, тако и негативног, те ћемо настојати да истражимо митолошку подлогу која дозвољава такве различите интерпретације. Стечена сазнања ћемо применити на текст *Беовулфа* и одабраних песама покосовског циклуса, како бисмо илустровали на који се начин таква тумачења рефлектују у различитим примерима усмене књижевности обе традиције.

Сматрамо да ће овакав приступ тексту бити индикативан у правцу даљег истраживања и упоређивања двеју традиција, али и да ће отворити нова питања у вези са постојећим теоријама усмене књижевности.

Кључне речи: митологија, вук, хтонско биће, божанско биће, звери битке

Примљен: 3/5/2018 23:53:35
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* danijelamitrovic.16@gmail.com

Ксенија В. Миловановић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

СРЕЊОВЕКОВНА И НАРОДНА КУЛТУРА У РОМАНУ *НИШЧИ* ВИДОСАВА СТЕВАНОВИЋА

Циљ рада је да се роман *Нишчи* Видосава Стевановића подвргне структурално-семиотичкој анализи тартуско-московске школе. У средишту проматрања је приступ Јурија Лотмана, пре свега концепције културе и књижевности као другостепених моделативних система. У фокусу су поступци којима је Стевановић моделовао стварност, али и начини којима је инкорпорирао старије слојеве културе у савремену. Указано је на архаичне, архетипске и интертекстуалне елементе романа који јунаке повезују са народном и средњовековном културом. Посебна пажња посвећена је антиципацијској функцији сна која представља важан механизам народне културе. Уочени су одређени поступци у композицији и мотивацији јунака који указују на успостављање и нарушавање канона средњовековне књижевности. Митски, фантастични и религијски елементи доведени су у везу са поменутиим типовима култура. Стога су у раду понуђени нови начини ишчитавања романа нашег истакнутог писца.

Кључне речи: *Нишчи*, Видосав Стевановић, структурално-семиотички приступ, народна култура, средњовековна култура

Примљен: 3/12/2018 21:24:39
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* milovanovicksenija@gmail.com

Сања П. Веселиновић

**Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет*

ПОГУБНОСТ ЉУДСКИХ СТРАСТИ У КРАТКОМ НАПИСАНИЈУ О СПОКОЈНОЈ ЖИЗНИ АЛЕКСИЈА ВЕЗИЛИЋА

У раду се анализира маргинализовано дело српске књижевности, *Крајкоје најписаније о спокојној жизни*, при чему је фокус у анализи на првом делу збирке, сачињеном преваходно од духовно-поучних песама. Иако су у књижевној критици Везилићеве песме третиране као песме мале уметничке вредности, аутор рада прати мотив страсти и његове разноврсне варијације кроз појединачне песме у збирци, указујући притом на Везилићев специфични поетски сензибилитет. Циљ рада је утврђивање начина на који припадник прве генерације класициста успева да потисне морализаторску улогу својих песама, чинећи их тако делом уметничке визије осамнаестог века. Његова мисаоност је усмерена како на приказивање човековог неповољног положаја у свету, тако и на превазилажење песимизма и меланхолије који заузимају доминантно место не само у његовој поезији, већ и у класицистичкој поезији српске књижевности уопште. Аутор овог рада тежи да резултатима свог истраживања, и преиспитивањем досадашњих ставова о првој штампаној збирци лирике у српској књижевности, пружи подстицај за реактуализацију и ревалоризацију овог дела у научној мисли о поезији српског класицизма.

Кључне речи: класицизам, осамнаести век, стоицизам, песимизам, меланхолија, хришћанство, духовна поезија

*Примљен: 3/3/2018 0:46:18
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58*

* veselinovic3223@gmail.com

Ђорђе Н. Кебара*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

СИМБОЛ КАО СТРУКТУРА КУЛТУРНЕ ПАРАДИГМЕ У РОМАНУ МАЈСТОР И МАРГАРИТА МИХАИЛА БУЛГАКОВА

Предмет истраживања рада усмерен је на разграничавање симболичких, метафоричких и анаграмских структура унутар романа *Мајстор* и *Маргарита*, а посебно на њихово рефлектовање у контексту културних преображаја. Теоријски метод, примењен на формирање структуралистичких модела културних преображаја, односи се на теорију Јурија Лотмана о семиосферама. Студија руског семиотичара треба да расветли семиотичке или знаковне области културе, начине њиховог испољавања, али и симболичке структуре у културним сферама уметничког текста. Примена Лотманове теорије, напослетку, треба да покаже принцип креирања поетизама Михаила Булгакова у прозном тексту, уметничке, фолклорне и митолошке облике преображавања, предестинираност области семиосфере у руском формализму - теоријском исходишту Михаила Бахтина, али и формирање савременог научног исходишта у облику интертекстуалних карактеристика уметничког текста.

Кључне речи: симбол, анаграм, културна сфера, парадигма, семиотика, структура, поетизам, интертекст

Примљен: 3/3/2018 11:02:16
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* cowboydzo@yahoo.com

Луна М. Градиншћак*
Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

БРАНКО МИЉКОВИЋ КРОЗ РАТНУ СТВАРНОСТ

У раду ће се изучавати поједини аспекти ратне стварности и њихов утицај на одређене сегменте пеништва Бранка Миљковића. Ратни догађаји обележили су Миљковићево детињство, а у његовом песништву обликовани су кроз слику коју је сам песник створио о њима у своме уму (метаноја) и потом је транспоновано у песму. Анализа утицаја ових догађаја на само песништво подразумевала би истрагу дистанце од самих догађаја који су допринели да се песма створи.

Рат је код Миљковића имао патриотску, али и политичку конотацију, те је стварао у складу са временом у којем је живео. Међутим, о самој ангажованој књижевности имао је мишљење које је износио у својим есејима.

Миљковићева смрт је остала неразјашњена, према званичним извештајима. Међутим, из формалних, али и неформалних извора сазнања, о самоубиству је све мање речи, као и све мање поткрепљења. Рад ће се позабавити, на самом завршетку, овим питањем.

Резултати истраживања изнеће у којој је мери присутан утицај ратних догађаја на Миљковића и његово песништво, као и начин на који је експонирао своју перцепцију стварности у складу са овим догађајима.

Кључне речи: Бранко Миљковић, ратна стварност, мета-ноја, *Смрћу прошив смрти*

Примљен: 3/8/2018 13:09:26
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* lunagradin@gmail.com

Марија М. Шљукић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ФЕНОМЕНОЛОШКИ ПРИСТУП РОМАНУ ПЛАВА КАПИЈА РАДОВАНА БЕЛОГ МАРКОВИЋА

Рад представља феноменолошки приступ роману *Плава капија* Радована Белог Марковића. Феноменолошки приступ је метода посматрања, истраживања, изучавања или критике књижевног дела, помоћу чијих анализа и поступака долазимо до сазнања уметничког дела. Естетски предмет који настаје као конкретизација књижевног дела има своју структуру саграђену од више многозначних слојева. Сваки од слојева поседује разнолике особине које, због те своје особености, сачињавају јединство и чине конструкцију естетског предмета, који настаје као конкретизација књижевног дела. При обради романа, ради прегледности анализе, полази се од Ингарденове поделе на слојеве: слој звучања, слој значења, слој приказаних предмета и слој схематизованих аспеката, да би на крају слојеве повезали у јединствену целину. Феноменолошком анализом романа утврђује се да је роман, као уметнички предмет, по својој суштини вишеслојна творевина, која поседује естетски узвишене вредности.

Кључне речи: феноменолошки приступ, Радован Бели Марковић, роман, *Плава капија*

Примљен: 3/9/2018 15:59:41

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* marijasljukic0402@gmail.com

Невена С. Ристић*

Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

АДАПТАЦИЈА МИТА У ЕЛЕКТРИ ЖАНА ЖИРОДУА И ЕЛЕКТРИ ДАНИЛА КИША

Античке трагедије, као отелотворења митова, својом вишеславношћу нуде бројне могућности за интерпретацију. Као такве, послужиле су као надахнуће бројним драматурзима да у двадесетом веку на њиховом темељу граде сопствени стваралачки израз. У овом раду смо се бавили модерним адаптацијама мита на примеру *Електире* Жана Жиродуа и оне Данила Киша. Најпре смо настојали да компаративном методом откријемо које измене на формалном и наративном плану уносе ова два аутора. Затим смо разматрали усложњену психологију ликова и њихове међусобне односе, да бисмо се на крају усредсредили на стваралачки однос југословенског и француског драматурга према античкој традицији. Наиме, они радикално мењају етос античке трагедије, претпостављајући концепт слободне воље концепту божанских закона. Тиме се, још једном, на делу потврђује адаптивност мита и његова способност да одражава модерну реалност, те да отвара актуелна друштвена и политичка питања, као и питања човекове слободе и његовог места у свету.

Кључне речи: античка трагедија, адаптација мита, позориште у двадесетом веку, *Електира*, слобода

Примљен: 3/5/2018 22:28:00
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* ristic.nevena@yahoo.com

Никола Д. Радошевић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ОРФИЧКИ МИТ У ТОЛКИНОВОМ СИЛМАРИЛИОНУ

Циљ предложеног реферата јесте анализа Толкинове књиге *Силмарилион* у контексту прича о постанку и развоју света и народа Средње земље, те варијација орфичког мита, који је део баладе која пева о легендарним подвизима смртника Берена и бесмртне Виле Лутијене. Користећи се античким митолошким обрасцем, настојаћемо да укажемо на релевантост мотива музике, односно песме, у контексту тезе да управо овај сегмент дела које је предмет истраживања јесте оно што односи победу над хтонским силама које стоје наспрам Толкинових јунака. У том смислу, циљ предложеног реферата јесте анализа Толкинове адаптације оригиналног мита, чиме се нужно покреће и питање човековог концепта смрти као антрополошке датости, и његове потребе за достизањем вечности кроз онтолошку раван мита односно уметности.

Кључне речи: Толкин, *Силмарилион*, Орфеј, мит, смрт, бесмртност, песма

Примљен: 3/8/2018 9:40:32
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* radosevicnikola01@gmail.com

Владимир Љ. Станковић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

МИТОЛОГИЗАЦИЈА ПАМЋЕЊА У РОМАНУ ЗАКОПАНИ ЦИН КАЗУА ИШИГУРА

Овај рад анализира како се памћење и мит могу међусобно прожимати у роману *Закопани цин* Казуа Ишигура. Постартуријанско доба, у коме се роман одиграва, омогућава да се роман посматра из перспективе мита и да се он и његови елементи повежу са памћењем, сећањем и забором, који представљају главне тематске јединице од којих је роман састављен. У раду ћемо се бавити забором на микро, али и на макро нивоу, што ће омогућити да се сагледа утицај заборава на нивоу породице и на нивоу читаве нације. У роману ћемо пратити путовање главних протагониста, брачног пара Аксла и Беатрис. Њихов пут је обележен разноврсним митским елементима који омогућавају сусрет мита и памћења. У раду ћемо анализирати које то опасности вребају иза завесе заборава и како оне могу утицати на наизглед беспрекорну љубав која веже Аксла и Беатрис. С друге стране, шири друштвени аспект заборава проистиче, и у блиској је вези са ратом, који је вођен између Брита и Саксонаца. Имајући у виду да је мир који тренутно влада на овој територији наметнула владајућа класа, користећи се забором, многа етичка и морална питања се формирају, а на која ће рад покушати да одговори, користећи се митском подлогом и везом мита и памћења.

Кључне речи: мит, памћење, *Закопани цин*, Ишигуро, заборав, прошлост, историја

Примљен: 3/5/2018 14:52:40
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* devla28@gmail.com

Милица Љ. Вучковић*
Универзитет у Новом Саду,
Филозофски факултет

СИЛЕ ЕРОСА И ТАНАТОСА У РОМАНИМА ЈУКИЈА МИШИМЕ

Нераскидивој вези ероса, као носеће животне снаге, и смрти, као највеће тајне, у јапанској култури придружује се и елемент лепоте, који је нарочито истакнут у традицији самураја и њиховом необичном опредељењу за тзв. најхеројскију смрт. Јукио Мишима у својим делима као да најављује или предосећа свој коначни избор: чин сепуку, произишао из његових фанатичних уверења. У Мишиминим романима преплићу се два јака осећања себе и света: фанатизам и фатализам. Овај рад тумачи на који је начин, близак Достојевском и Томасу Ману, Мишима стварао своје (анти)јунаке, колико је њихов идентитет био предодређен догађајима из прошлости или буђењем сексуалности и да ли се лепота јавља више као инспирација или као иритација. Уништење лепоте, сексуална стрепња и естетика смрти постају синтагме које најбоље описују Мишимин лични и књижевни понор. Аутор овог реферата опсеције култног јапанског писца, уједно пулс романескног ткива, сагледава и кроз специфичан историјски тренутак изолованог Јапана.

Кључне речи: лепота, смрт, самоубиство, психозе, хомосексуалност, антиидентитет

*Примљен: 3/12/2018 22:48:49
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58*

* vuckovicmilica@yahoo.com

Јелена Ђ. Гојић*

Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ОДРАЗ КАМИЈЕВОГ СИЗИФА У ЛИКУ БЕКМАНА У ДРАМИ ПРЕД ВРАТИМА ВОЛФГАНГА БОРХЕРТА

Рад се бави проблемом откривања осећања апсурдности у лику Бекмана у драми Волфганга Борхерта *Пред вратима*. Као централну фигуру у драми, Борхерт поставља немачког ратног повратника Бекмана, при чему своди његову судбину на једну општељудску основу, која је апсурдна и бесмислена, те се, стога, у раду осврћемо на сагледавање фундаменталних теоријских поставки Албера Камија о апсурду у књижевно-филозофском огледу *Мити о Сизифу*. Са циљем да се преиспита присутност апсурдности код Борхертовог и Камијевог лика, у раду настојимо да прикажемо рашчитавање ситуација које, наизглед, одишу сличностима међу двојцом „јунака”, те се из тог угла указује на неоствареност развоја осећања апсурдности у лику поменутог ратног заробљеника.

Кључне речи: Борхерт, *Пред вратима*, филозофија апсурда, Ками, *Сизиф*

Примљен: 3/8/2018 22:08:51
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* jelena.gojic.kg@gmail.com

Дајана З. Милованов*

Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет

ИНТЕРТЕКСТУАЛНО ЧИТАЊЕ „ФУГЕ СМРТИ” ПАУЛА ЦЕЛАНА И „МАЛЕ ФУГЕ” СИЛВИЈЕ ПЛАТ

Рад се бави интертекстуалном анализом „Фуге смрти” Паула Целана и „Мале фуге” Силвије Плат у циљу осветљавања сличности и разлика између поетике јеврејског песника, који је непосредно доживео Холокауст, и америчке песникиње, која је о јеврејском страдању говорила кроз личне метафоре. С обзиром на, насловом наглашену, интермедијалну везу са музиком, испитују се значај и улога фуге као музичког облика, али и ограничења у рецепцији настала као резултат искључивог тумачења кроз музичке мотиве. Репетитивност у обема песмама у вези је са динамиком памћења и заорава, као значајних мотива у поезији Холокауста, те се дијалог са ауторитативном фигуром оца-мучитеља сагледава кроз психоанализу и фугу као дисоцијативни психолошки феномен. Напослетку, рад покушава да одговори на питање о томе да ли је могуће певати о Холокаусту, на који начин и са којом сврхом, као и да испита метафорички потенцијал мотива о јеврејском страдању који су многи угледни критичари, попут Џорџа Стајнера, сматрали неизрецивим.

Кључне речи: Холокауст, фуга, музика, психоанализа, отац, интертекстуалност, памћење

Примљен: 3/6/2018 9:27:45

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* dacam93@gmail.com

Милош С. Арсић*

Универзитет у Београду, Филолошки факултет

**ПОРЕЂЕЊЕ ФИЛМСКИХ АДАПТАЦИЈА
НОВЕЛЕ *ВИЈ* Н. ГОГОЉА: *СВЕТО МЕСТО* (1990)
Ћ. КАДИЈЕВИЋА И *ВИЈ* (1967) Г. КРОПАЧЈОВА
И К. ЈЕРШОВА**

У средишту рада налази се поређење две филмске адаптације Гогољеве новеле *Виј*: истоимене руске верзије из 1967. године, и филма *Свето место* Ћ. Кадијевића, из 1990. Предмет анализе представља избор адаптираних мотива Гогољеве новеле и присуство ауторског печата двеју адаптација, нарочито у контексту сличности и разлика између књижевне и филмске референтности. Рад стоји на становишту да се оригиналност подједнако уочава и у избору мотива Гогољеве новеле, који ће бити адаптирани, али и да се верности литерарном предлошку, као критеријуму квалитета, не треба придржавати по цену изостанка ауторовог потписа.

Кључне речи: филм, књижевност, Гогољ, Кадијевић, адаптација, *Виј*

Примљен: 3/2/2018 11:08:40

Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* milosars@mts.rs

Милица Д. Миловановић*

Универзитет у Београду,
Филолошки факултет

ВЛАДИМИР НАБОКОВ: ЧУДЕСНА СУДБИНА ЕПИТОМА ЕГЗИЛА

Ретки су људи који могу послужити као савршен пример за било коју појаву. Још ређи су они који у себи чувају тако јединствену бриљантност ума и уникантне особине и интересовања као што је то случај са англо-руским писцем Владимиром Набоковим. Лепидоптерија, филологија, игра речима - све их је довео до савршенства. Миграције и изгнанство понајпре.

Према Конолију (1999), сâм Набоков је тврдио да је национална припадност правог писца од секундарне важности и да су ауторова дела његов прави пасош. Ипак, Набоковљев космополитизам је, како Пауновић (2017) наводи, космополитизам сасвим посебне врсте - не онакав у коме се човек свуда осећа као код куће, већ онај у коме се цео свет, знани и незнани, доживљава као туђина.

Цео његов живот заправо је персонификација чињенице да границе постоје из два разлога: било да ограничавају људе, било да их ти исти људи прелазе у потрази за срећом и благостањем. Циљ овог рада је да испита утицај који су промена језичког медијума и стална промена места боравка имале на Набоковљев опус, јер су, према Пауновићу (2017), протагонисти његових руских романа изгнаници из Русије, а јунаци потоњих, написаних на енглеском језку, изгнаници из живота.

Кључне речи: Набоков, космополитизам, изгнанство, границе, миграције

*Примљен: 2/15/2018 22:54:12
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58*

* milicam589@gmail.com

Наташа З. Антонијевић*
Универзитет у Крагујевцу,
Филолошко-уметнички факултет

ПРЕД/ПОСТИЗБОРНИ МЕДИЈСКИ МРАК У СРБИЈИ 2017. ГОДИНЕ: ШТА БИ ПИНТЕР РЕКАО?

Први део рада описује медијску слику Србије у месецима пре и после председничких избора 2017. године, са освртом на ниво заступљености ставова владајуће странке и њеног кандидата у медијима, као и на начин извештавања о протестима који су организовани широм земље након објаве резултата избора. Други део рада, посвећен Харолду Пинтеру, бави се претпоставком његове реакције на описано стање у српским медијима, узимајући у обзир његове ставове о истини, говору и тишини. Пошто је Пинтер своје ставове уткао и у своје драме, у раду су анализирана три позоришна комада која се баве проблемима прећуткивања истине и креирања идеологизованих виђења стварности: *Време забаве*, *Пејео џејелу* и *Још једно пред одлазак*.

Кључне речи: медији, тишина, председнички избори, Харолд Пинтер, *Време забаве*, *Пејео џејелу*, *Још једно пред одлазак*

Примљен: 3/8/2018 10:36:12
Прихваћен: 3/13/2018 16:18:58

* antonijevic.090153@gmail.com

Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу
САВРЕМЕНА ПРОУЧАВАЊА ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
Књиге резимеа са Х научног скупа младих филолога Србије, одржаног
8. априла 2017. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу

Коректура

Тамара Лутовац
Ђорђе Радовановић

За издавача

Проф. Радомир Томић
декан Филолошко-уметничког факултета

Суиздавач

Воја Станишић

Технички уредник

Стефан Секулић

Штампа

Издавачка кућа „Јасен”
Београд

Тираж

120

ISBN

978-86-80796-18-5

